

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije

Iz sveta tišine

Letnik XXXVIII, št. 6, 7, 8, junij, julij, avgust 2017 | ISSN 1318-139

Letno zasedanje evropske zveze gluhih na Malti

Kaj prinaša novi zakon o športu

Slovenski športniki na olimpijskih igrah gluhih 2017

Helen Keller

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je poletna številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz življenja gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Prejšnja številka je bila posvečena mednarodnemu dnevu ozaveščenja o hrupu in izvolitvam naših predstavnikom v organe odločanja Evropske zveze naglušnih in organe Zveze za šport invalidov Slovenije – POK. Tokratno številko pa posvečamo našim športnikom, ki se bodo udeležili 23. poletnih olimpijskih iger gluhih, ki bodo potekale od 18. do 30. julija v Turčiji. Prav tako to številko posvečamo tednu ozaveščenja o gluhoslepoti in pišemo o Helen Keller. V glasilu pa poleg rednih rubrik najdete tudi veliko koristnih in zanimivih informacij.

Glasilo Iz sveta tišine pripomore h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Vljudno vas vabimo, da soustvarjate naše glasilo Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite brezplačno prejemati, nam pišite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si ali pa svoje ime, priimek ter naslov sporočite na naslov: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo IST je dosegljivo tudi v virtualni obliki, na naslovu: www.zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

Prijazna spodbuda našim piscem

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti.

Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Uredništvo

Izdajatelj: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** www.zveza-gns.si **Urednik:** Adem Jahjefendić, urednistvo.ist@zveza-gns.si **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko **Lektorica:** Darka Tepina Podgoršek **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografije na naslovnici: Marino Kegl, Tadej Enci in Košarkarska reprezentanca Slovenije. Foto: Vid Ponikvar / Sportida in arhiv ZDGNS

Še nekaj dni nas loči od začetka 23. poletnih olimpijskih iger gluhih, ki bodo potekale od 18. do 30. julija v mestu Samsun v Turčiji. Organizator pričakuje, da bo prišlo približno 4500 športnikov in športnic z vsega sveta. Udeleženci iger prihajajo iz 109 držav članic Mednarodnega olimpijskega komiteja gluhih. Tekmovanja bodo potekala v 21 različnih disciplinah. Naši tekmovalci bodo zastopali barve Slovenije v treh disciplinah, in sicer v košarki, tenisu in atletiki.

Košarka kot kolektivni šport je panoga olimpijskih iger gluhih že od leta 1949. Slovenske reprezentance že vrsto let uspešno zastopajo barve Slovenije. Slovenija je doslej na olimpijskih igrah gluhih, največjem tekmovanju za gluhe športnike, v košarki uvrščala zelo visoko, dvakrat tudi na stopničke. Na zadnjih igrah leta 2013 v Sofiji so bili košarkarji sedmi, leta 2009 na Tajvanu deveti, leta 2005 v Melbournu in leta 2001 v Rimu srebrni, leta 1997 v Københavnu pa peti. Poleg tega so Slovenci leta 1996 na evropskem prvenstvu osvojili bron, v letih 2004 in 2012 pa so na EP zmagali. Vodenje ekipe je letos prevzel Nejc Višnikar, za katerega je to prva neposredna izkušnja s športom gluhih, je pa nekoč že sodeloval z ekipo Slovana, ko je tam igral Miha Zupan. Nasprotniki v predtekmovanju bodo Ukrajina, Litva, Rusija, Avstralija, Kenija in Argentina.

Tenis je olimpijska disciplina že od leta 1924. Slovenijo bo na letošnjih poletnih olimpijskih igrah gluhih zastopal naš najboljši gluhi teniški igralec Marino Kegl. Trenutno je na devetem mestu na

svetovni lestvici gluhih in med petdeseterico na lestvici sliščih igralcev v Sloveniji. Pri rosnih 21 letih je zmagal že na 28 mednarodnih turnirjih gluhih. Na zadnjih olimpijskih igrah gluhih v Sofiji je osvojil deveto mesto.

Tadej Enci je šele pred tremi leti postal reprezentant Športne zveze gluhih Slovenije. V tem času pa je že dosegel odlične rezultate. Kot debitant med gluhihimi atleti je v teku na 400 metrov na evropskem prvenstvu v Bydgoszczu na Poljskem leta 2015 osvojil bron na prostem, leto pozneje pa je postal evropski dvoranski prvak v teku na 400 metrov na evropskem prvenstvu, ki je potekalo v Torunju, prav tako na Poljskem.

Osvojitev bronaste kolajne leta 2015 mu je prinesla častno priznanje najboljšega gluhega športnika leta in bronasto plaketo Zveze za šport invalidov. Z leta 2016 osvojenim zlatom pa je še drugič postal najboljši gluhi športnik leta. Tadej Enci je svoji mladosti navkljub že pokazal, iz kakšnega testa je, in osvojil številne izjemne rezultate tako na tekmovanju gluhih kot na rednih tekmovanjih. Pred igrami je izjavil, da želi »*odteči osebni rekord na 400 metrov, ki znaša 49,32 sekunde*«.

Našim športnikom na olimpijskih igrah želimo najboljše rezultate in pošten športni boj do zadnjega atoma ter čim manj poškodb.

Adem Jahjefendić

S sekretarjeve mize

»Če ne jaz, kdo? Če ne zdaj, kdaj?«

Darja Pajk, nova članica odbora Efho

Štiriletno delo podpredsednice ZDGNS Darje Pajk je obrodilo veliko pozitivnega tudi v mednarodnih organizacijah za naglušne. Imenovali so jo za blagajničarko Efho in s tem tudi za članico upravnega odbora. Poleg pozitivne promocije ZDGNS je veliko pripomogla k temu, da ja ZDGNS prevzela organizacijo konference Efho ter skupščini Efho in Efho maja 2018 v Ljubljani. Iskrene čestitamo in se veselimo izvedbe največjega dogodka za naglušne v zgodovini ZDGNS, na katerega smo se začeli pripravljati že pred meseci.

Nekdanja podpredsednica ZDGNS, Darja Pajk

Socialno ogroženi

V počitniških nastanitvah ZDGNS smo izvedli obširen projekt letovanja in socialne rehabilitacije socialno ogroženih. Vsako leto je interes večji, tako da z zadovoljstvom upravičimo svoje kapacitete za to najboljčutljivejšo skupino naših uporabnikov. Med njimi so tako gluhi, naglušni in gluhoslepi kot osebe s polževim vsadkom. V sodelovanju z družtvi smo poskrbeli za več kot 100 socialno ogroženih, ki so letovali v Kranjski Gori.

Sprejet je Zakon o športu

Na plečih vseh športnikov, ki so tekmovali na mednarodnih ravneh tekmovanja gluhih in osvajali številne medalje, ter po več kot 20 letih, ko je ZDGNS prepričevala na različnih ravneh političnega in strokovnega odločanja, je Državni zbor RS sprejel spremembe Zakona o športu, ki bistveno dviguje pravice vrhunskih športnikov invalidov ter predvsem olimpijske igra gluhih, Deaflympics, izenačuje s paraolimpijskimi igrami. Več o tem bomo poročali v vseh naših medijih in predvsem septembra, ko bomo organizirali Olimpijski dan gluhih. Za zdaj naj le poudarimo, da brez potrpežljivih, močnih in uspešnih gluhih športnikov, ki so orali ledino, tega ne bi bilo. Hvala vam v imenu vseh prihodnjih generacij vrhunskih športnikov, ki se bodo morali še dokazati, da se jih v skladu z zakonom tudi nagradi.

Olimpijske igre Sundsvall 2003, Švedska

Skupščini EUD in Efho

Predstavniki ZDGNS so se udeležili obeh skupščin ter pozitivno zastopali Slovenijo. Iz izkušenj iz tujine lahko gotovo zapišemo, da ZDGNS svoje uporab-

Odbor Efho v novi sestavi

Odbor EUD v novi sestavi

nike zastopa na visoki strokovni in politični ravni. Prav gotovo pa so v tej mreži izredno pomembna tudi društva, ki združujejo vse naše uporabnike.

Strategija dolgožive družbe

ZDGNS aktivno sodeluje pri razpravah in pisanju osnutka strategije o dolgoživi družbi. Zaradi hitrih sprememb v demografski strukturi prebivalstva v RS se bliskovito povečuje delež prebivalcev, starejših od 65 let. Ker se povečuje tudi delež starejših invalidov, je treba pozorno spremljati spreminjanje predpisov na tem področju.

Strategija dolgožive družbe – starajo se tudi invalidi

Zakon o gradnji objektov

ZDGNS veliko pozornosti usmerja v odprti predlog sprememb Zakona o gradnji objektov. Dostopnost okolja je za naše uporabnike izjemno pomembna.

Pravilnik o prilagoditvah objektov za potrebe funkcionalno oviranih oseb in o univerzalni gradnji

V povezavi z Zakonom o gradnji objektov je imenovana delovna skupina, ki obravnava in pripravlja podzakonski akt. Po potrditvi zakona bodo pristopili tudi k sprejemu tega pravilnika.

Zakon o gradnji objektov se spreminja

Sprejet je Standard za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin in orodje za samoocenjevanje zdravstvenih ustanov

ZDGNS je aktivno sodelovala s predlogi pri sprejemu Standarda za zagotavljanje enakosti v zdrav-

Standard za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin

stveni oskrbi ranljivih skupin in orodje za samooce-
njevanje zdravstvenih ustanov. Z majhnimi koraki
v številnih predpisih počasi utiramo pot vsem na-
šim uporabnikom. Le z individualnimi pravicami v
slovenski zakonodaji nam bo uspelo zvišati stan-
dard kakovosti življenja naših uporabnikov.

Zbornik konference in analiza pravic

ZDGNS je na podlagi Jadranske konference sep-
tembra 2016 ter vprašalnika in analize odgovorov
izdala zbornik konference in analizo pravic. Doku-
ment je strateške narave, saj omogoča vpogled in
primerjavo pravic po nekaterih evropskih državah.
Sistematično delo na področju zakonodaje bo pri-
neslo individualne pravice našim gluhim, naglu-
šnim, gluhoslepim in osebam s polževim vsadkom,
ki jih je treba tudi sistemsko urediti.

Zakon o zgodnji obravnavni otrok s posebnimi potrebami

V Državnem zboru RS poteka obravnava Zakona o
zgodnji obravnavni otrok s posebnimi potrebami,
ki se močno dotika tudi življenja in izobraževanja
naših otrok.

Osnutek Zakona o Fihu in FŠO

Kljub večletnim utemeljevanjem invalidskih orga-
nizacij o pomembnosti sredstev Fiha je priprav-
ljavec zakona načrtoval korenite spremembe na
področju Fiha, ki lahko usodno vplivajo na delova-
nje naših organizacij. Potekajo številne aktivnosti
glede neustreznosti predlaganih rešitev. Ali jih bo
državni zbor dokončno sprejel, je v tem trenutku
nemogoče napovedati. Fiho za financiranje naših
organizacij pomeni življenjsko odvisnost, zato hi-
tre in nepremišljene korenite spremembe na tem
področju ne bodo pozitivno vplivale na naše izva-
janje poslanstva.

Spremembe Zakona o notariatu

ZDGNS je podala številne predloge za spremem-
be Zakona o notariatu. Želimo si, da se neustrezna
terminologija zamenja s sodobno sprejemljivo in

da se v ta zakon umestijo storitve, ki gluhim, na-
glušnim in gluhoslepim zagotavljajo ustrezne raz-
mere.

Mednarodni festival Igraj se z mano

Prvič smo se udeležili festivala, na katerem smo na
celotnem večdnevem festivalu sodelovali s stoj-
nicami, na katerih smo predstavljali naše progr-
me in izdelke, aktivni smo bili tudi na odru, kjer so
naši gluhi predstavljalci igrice in pravljice ter z vsem
skupaj promovirali uporabo slovenskega zna-
kovnega jezika. Številni učenci različnih vrtcev in
srednjih šol so se podrobneje seznanili z učenjem
znakovnega jezika in posebnimi potrebami gluhih,
naglušnih in gluhoslepih.

Predstavitveni prostor ZDGNS na festivalu

Delovna skupina za Osebno asistenco na MDD- SZEM

Stekle so prve aktivnosti na podlagi letos sprejete-
ga Zakona o osebni asistenci. Imenovana je delov-
na skupina na MDDSZEM, ki mora v roku pripraviti
vse akte, obrazce, pravilnike, da bo zakon zaživel
tudi v praksi. Anton Petrič, eden izmed članov de-
lovne skupine, bo koordiniral tudi posebno delov-

no skupino na ZDGNS, da bodo pokrite potrebe vseh gluhih, naglušnih in gluhoslepih.

Obisk ZDGNS na RTV Slovenija

V okviru številnih aktivnosti v zvezi z akti na področju medijev, dostopnosti in sodelovanja pri oddaji Prisluhnimu tišini smo se sestali z generalnim direktorjem RTV Slovenija in drugimi sodelavci. Znova smo poudarili pomen dobrega sodelovanja ter potrebe gluhih in naglušnih po še večji dostopnosti ter izrazili pričakovanje po večjem številu pod-

Igor Kadunc, generalni direktor RTVSLO Foto: Robert Balen

naslovljenih in tolmačenih oddaj. Še posebej pa smo izrazili pričakovanje, da RTV Slovenija prevzame dodaten del nalog v zvezi z oddajo Prisluhnimu tišini. Od Fiha smo za oddajo Prisluhnimu tišini že drugo leto prejeli manj sredstev, s katerimi ne moremo v enakem obsegu sofinancirati produkcije te oddaje. Izrazili smo pričakovanje in potrebo po novih dogovorih, do jeseni pa smo v fazi iskanja najustreznejših rešitev.

Seminar ZDGNS Komunikacija in medsebojno sodelovanje

Vsako leto ZDGNS organizira osrednji seminar, na katerem skupaj z društvi osvetlimo posamezno področje. Tokrat smo se v senci gozdov in gora srečali v Gozdu - Martuljku in pozornost posvetili komunikaciji ter sodelovanju. Poleg tega smo odprli temo dela s težavnimi strankami, varstva osebnih podatkov ter izobraževanja in drugih splošnih vsebin. Seznanili smo se z najnovejšimi zakonskimi predpisi in načrtali smernice za naprej. Vsako leto se srečamo na drugem koncu Slovenije, tako da smo tokrat zaužili delček lepot Gorenjske.

Matjaž Juhart

Udeleženci osrednjega seminarja ZDGNS

Letno zasedanje Evropske zveze gluhih (EUD), Malta 2017

Delavnica EUD

Na letnem zasedanju Evropske zveze gluhih (EUD), ki vsako leto poteka v predsedujoči državi Evropski uniji, so poleg generalne skupščine pripravljene raznovrstne aktivnosti izobraževanja in izmenjave mnenj članic Evropske zveze gluhih. Tokrat je bilo zasedanje v La Valletti, glavnem mestu Malte, in sicer od 18. do 21. maja. V imenu Slovenije oziroma Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije sta se zasedanja udeležila predsednik Mladen Veršič in strokovni delavec Anton Petrič. EUD je začela redno zasedanje s popoldansko tematsko delavnico v dveh sklopih – Enakopravnost spolov in EUD-članarina.

Udeleženci delavnice

Prvi sklop delavnice sta vodili Lolo Danielsson, članica izvršnega odbora EUD, in Berglind Stefansdottir, nekdanja predsednica EUD. Poudarili sta razlike med spoloma v vsakdanjem življenju, delu in izobraževanju, kar vpliva tudi na življenje gluhih, posebej pri ženskah. Posebno pereče so še precejšnje razlike med spoloma v državah jugovzhodne Evrope, kjer prevladuje patriarhalna miselnost. Predstavili sta pomemben dokument Evropske komisije, poimenovan Strateško sodelovanje za enakost spolov 2015–2019 (The Strategic engagement for gender equality 2016–2019).

Drugi sklop sta vodila Markku Jokinen, predsednik EUD, in Gergely Tapolczai, podpredsednik EUD. Predstavila sta financiranje delovanja EUD: Evropska komisija (EK) prispeva finance v deležu, ki je vezan na prejeta plačila članarin članic EUD in je štirikratnik deleža, ki ga EUD prejema od svojih članic (članice prispevajo 20 % sredstev, EK pa 80 % sredstev za delovanje EUD). Da bi EUD pridobi-

la več sredstev od EK, bi morala povečati znesek prejetih plačil članarine, tako da bi zvišala znesek članarine. Med udeleženci se je razvila živahna razprava, prevladovalo je enotno stališče, da bi morale članice EUD podpreti to organizacijo pri njenem delovanju.

Naši predstavniki na delavnici

Seminar EUD

Zasedanje se je nadaljevalo naslednji dan, v petek, 19. maja, z združenim seminarjem EUD in Malteškega združenja gluhih oseb z naslovom Evropski steber socialnih pravic (European Pillar of Social Rights). Predavatelji so vsebino posvetili socialnim pravicam, ki bi morale biti zagotovljene vsem gluhim oziroma osebam z okvaro sluha v Evropi.

Udeležence seminarje je po videopovezavi pozdravila Marianne Thyssen, evropska komisarka za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile, ter poudarila pomen enakopravnega vključevanja gluhih oseb v delovna razmerja in delovne procese. V uvodu seminarja je dr. Justyne Caruana, sekretarka za pravice oseb z invalidnostjo in aktivno starost v malteškem parlamentu, predstavila njihove zakonodajne rešitve; ena izmed teh rešitev je bila tudi zakonsko priznanje malteškega znakovnega jezika (LSM), ki so ga z zakonom sprejeli marca 2016 kot eden izmed uradnih jezikov otoške države Malte.

George Vella, član sveta za malteški znakovni jezik, je orisal prehojeno pot do priznanja malteškega znakovnega jezika. Ideja, da bi država sprejela oziroma priznala njihov znakovni jezik, je nastala v zgodnjih osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so načrtno pristopili k poučevanju in raziskavi tega

jezika. Za njim je prof. Marie Alexander z Inštituta za jezike na Univerzi Malte predstavila zakon o priznanju malteškega znakovnega jezika in področja uporabe tega jezika.

Maya de Wit, nizozemska svetovalka za prevajanje znakovnega jezika in častna članica Evropskega foruma prevajalcev znakovnega jezika, je predstavila obširno analizo storitev prevajanja znakovnega jezika po Evropi, ki jo je izdala tudi v knjižni obliki in je dostopna tudi v spletni prodaji. Ugotovljene so precejšnje razlike v storitvah prevajanja/tolmačenja in dostopnosti do storitev po posameznih državah. Storitve in dostopnost do storitev tolmačenja v Sloveniji so nad evropskim povprečjem.

Berglind Stefansdottir, ravnateljica visoke ljudske šole na Norveškem, ki ponuja študijski program v znakovnem jeziku, in častna članica EUD, je opisala, s kakšnimi težavami so se spoprijemali, ko so pomagali gluhih beguncem z vojnih žarišč (iz Sirije in Iraka). Politika in pristojne službe so zavestno ignorirale prošnje nacionalne zveze gluhih in lokalnih društev, ki so se srečali s problemi gluhih beguncev, za posebno obravnavo teh beguncev, ki jim je grozila deportacija.

Z leve proti desni Louise (Lolo) Danielsson, dr. Gergely Tapolczai, dr. Markku Jokinen, Sofia Issari in Daniel Büter

Dr. Colin Allen, predsednik Svetovne zveze gluhih (WFD) in predsedujoči Mednarodnega zaveznitva invalidov (IDA-International Disability Alliance), je predstavil Agendo 2030, program za trajnostni razvoj, ki ima 17 ciljev za izboljšanje življenjskih, zdravstvenih, izobraževalnih in delovnih razmer svetovnega prebivalstva (Sustainable Development Goals). Nekatere cilje bi lahko skupaj s Konvencijo o pravicah invalidov vključili v zakonodajne rešitve za osebe z okvaro sluha ali za invalide na splošno.

Po seminarju so imeli udeleženci zasedanja voden ogled starega mestnega jedra La Vallete, obiskali pa so tudi sedež malteškega združenja gluhih oseb s klubskimi prostori in se tam družili z gluhih Maltežani.

Generalna skupščina EUD

Tretji dan letnega zasedanja je minil v znamenju volitve novega vodstva Evropske zveze gluhih (EUD) na generalni skupščini. Delegati iz 26 držav članic EUD (manjkali sta Estonija in Bolgarija) so izvolili novo vodstvo za novo mandatno obdobje 2017–2021.

Generalna skupščina EUD

Predsednik EUD: dr. Markku Jokinen, dosedanja predsednik EUD in izvršni direktor Finske zveze gluhih;

Podpredsednik EUD: dr. Gergely Tapolczai, dosedanja član Izvršnega odbora EUD in poslanec madžarskega parlamenta;

Članica Izvršnega odbora EUD: Louise (Lolo) Danielsson, dosedanja članica Izvršnega odbora EUD in članica izvršnega odbora Švedskega združenja gluhih oseb;

Članica Izvršnega odbora EUD: Sofia Issari, ravnateljica šole za gluhe v grškem mestu Atene in vodja EfsliDI, kjer izobražujejo gluhe prevajalce;

Član Izvršnega odbora EUD: Daniel Büter, direktor združenja gluhih nemške zvezne dežele Baden-Württemberg.

Anton Petrič in Mladen Veršič

Kaj prinaša novi zakon o športu

Državni zbor je 30. maja 2017 sprejel Zakon o športu. Od 75 navzočih poslancev jih je za sprejetje glasovalo 40, 14 jih je bilo proti. Tako se je končala trnova pot spremembe zakona, ki je v veljavi od leta 1998. Prenovljenega zakona se verjetno najbolj veselijo športniki invalidi. Ti bodo po novem zakonu v nagrajevanju, socialnih in zdravstvenih pravicah izenačeni z vrhunskimi športniki neinvalidi. Zakon bo stopil v veljavo petnajst dni po objavi v Uradnem listu.

Z leve proti desni Marjan Lampelj, Mirko Jerman in Rudi Krošelj; olimpijske igre, Beograd 1969

Zakon predvideva finančne nagrade za prejemnike paraolimpijskih kolajn in kolajn z olimpijskih iger gluhih ali svetovnih prvenstev. *»Za zlato olimpijsko medaljo dobi 20.000 evrov, za srebrno 17.500 evrov, za bronasto pa 15.000 evrov. Ta sredstva podeljuje ministrstvo za šport,«* pojasnjuje zneske Anton Petrič, sekretar Športne zveze gluhih Slovenije. Športniki neinvalidi dobijo ob osvojenih olimpijski

Bronasti košarkarji na svetovnem prvenstvu, Atene 2002

medalji poleg državnega zneska tudi delež, ki ga prispeva Olimpijski komite Slovenije. S sprejemom novega Zakona o športu bodo dodatno nagrajani tudi športniki invalidi, sredstva bo zagotovila Zveza za šport invalidov Slovenije oziroma Paraolimpijski komite: *»Za to so že ustanovili Paraolimpijski sklad, ki bo zagotavljal sredstva za nagrajevanje športnikov invalidov, dobitnikov medalj na paraolimpijskih in olimpijskih igrah gluhih. Koliko lahko pričakujejo športniki invalidi od tega sklada, je od-*

Eva Zorko, svetovna prvakinja v judu 2004

visno od pritekanja sponzorskih sredstev v ta sklad in različnih marketinških akcij,« razlaga Petrič.

Država tako največ sredstev namenja dobitnikom olimpijske medalje, petnajst odstotkov manj je vredna kolajna s svetovnih prvenstev. Nosilci kolajn z evropskih prvenstev pa prejmejo 65 odstotkov vrednosti olimpijske medalje. Športnikom, ki nastopajo v ekipnih športih, se prizna polovica vrednosti tega zneska.

Tadej Enci, evropski prvak na 400 m v dvorani, Torunj 2016, Poljska

Po novem Zakonu o športu bodo nagrajeni tudi športniki invalidi, ki so medalje osvojili še v času Jugoslavije. Gluhi športniki so jih pred osamosvojitvijo Slovenije osvojili šest, po letu 1991 pa še sedemnajst: »Zakon v 35. členu predvideva, da bodo dobitniki medalj z olimpijskih in svetovnih prvenstev upravičeni do izjemne pokojnine,« dodaja Petrič. Podrobnosti izplačevanja mesečnega dodatka h pokojnini bodo urejene v Zakonu o dodatkih h pokojninam za izjemne dosežke na področju športa, ki ga je v parlamentarno obravnavo vložil Peter Vilfan, poslanec Desusa. Sekretar Športne zveze gluhih pojasnjuje, kdaj lahko nekdanji dobitniki medalj iz olimpijskih iger in svetovnih prvenstev računajo na dodatek k pokojnini: »Tisti, ki so že v pokoju, lahko ta dodatek že uveljavljajo. Športniki, ki so še v aktivnem delovnem razmerju, bodo morali počakati na redno starostno ali invalidsko upokožitev.«

63. in 64. člen Zakona o športu predvidevata zaposlovanje vrhunskih športnikov v javnem sektorju. Vendar se v praksi gluhi športniki v vojski in policiji zaradi zdravstvenih omejitev niso mogli zaposlovati. Novi zakon tudi tukaj predvideva izenačevalne možnosti: »Predvideva se zaposlovanje v javnih ustanovah na državni ravni, na primer na poštah, v bolnišnicah. Predvideva se tudi zaposlovanje v javnem sektorju na lokalni ravni, na primer v okolju, kjer je športnik doma, na občinah, zavodih, kjer bodo lahko opravljali različna dela in ne bo zdravstvenih omejitev,« še pravi Petrič.

Anja Drev

Ker so v prenovljenem zakonu o športu vključeni vsi predlogi Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, Anton Petrič ocenjuje, da je bil s sprejemom tega zakona dosežen zgodovinski uspeh za gluhe športnike, saj bodo vsi njihovi dosežki zdaj končno tudi ovrednoteni, vse prihodnje generacije gluhih športnikov pa ustrezno motivirane.

Mag. Tina Grošelj

PIŠITE
V NAŠE
GLASILO

urednistvo.ist@zveza-gns.si

Zgodovinski pregled gluhih dobitnikov olimpijskih medalj

Še manj kot mesec dni nas loči do začetka 23. poletnih olimpijskih iger gluhih, ki bodo potekale med 18. in 30. julijem. Letošnja gostiteljica iger, Turčija, pričakuje v mestu Samsun kar 4500 gluhih športnikov z vsega sveta. Prihajajo iz 109 držav, kar pomeni iz vseh držav članic Mednarodnega olimpijskega komiteja gluhih. Pomerili se bodo v 21 različnih disciplinah. Preden bomo predstavili naše letošnje olimpijce in preverili, kako se na športni spektakel pripravljajo teniški igralec Marino Kegl, sprinter Tadej Enci in legendarna košarkarska reprezentanca gluhih, smo za vas pripravili zgodovinski pregled nastopov slovenskih olimpijcev. Začeli smo ga leta 1953, ko je prvi Slovenec nastopil na olimpijadi gluhih in osvojil dve medalji.

Vrhunski šport gluhih se je na mednarodni ravni začel uveljavljati leta 1924, na prvih olimpijskih igrah gluhih v Parizu. Paraolimpijske igre pa so bile prvič organizirane šele leta 1960. Med skupinami invalidov so se gluhi tako prvi začeli ukvarjati z vrhunskim športom na mednarodni ravni. Slovenci smo vse od prvih nastopov veljali za uspešne, v času Jugoslavije so gluhi športniki osvojili šest medalj na olimpijskih igrah, po osamosvojitvi Slovenije pa še sedemnajst.

Prvi Slovenec, ki je nastopil na olimpijskih igrah gluhih, je bil pod jugoslovansko zastavo zdaj že pokojni Anton Kogovšek. Na zimskih olimpijskih igrah v Oslu, na Norveškem, je leta 1953 tekmoval v alpskem smučanju in osvojil dve medalji, v smuku je bil drugi, v kombinaciji pa tretji.

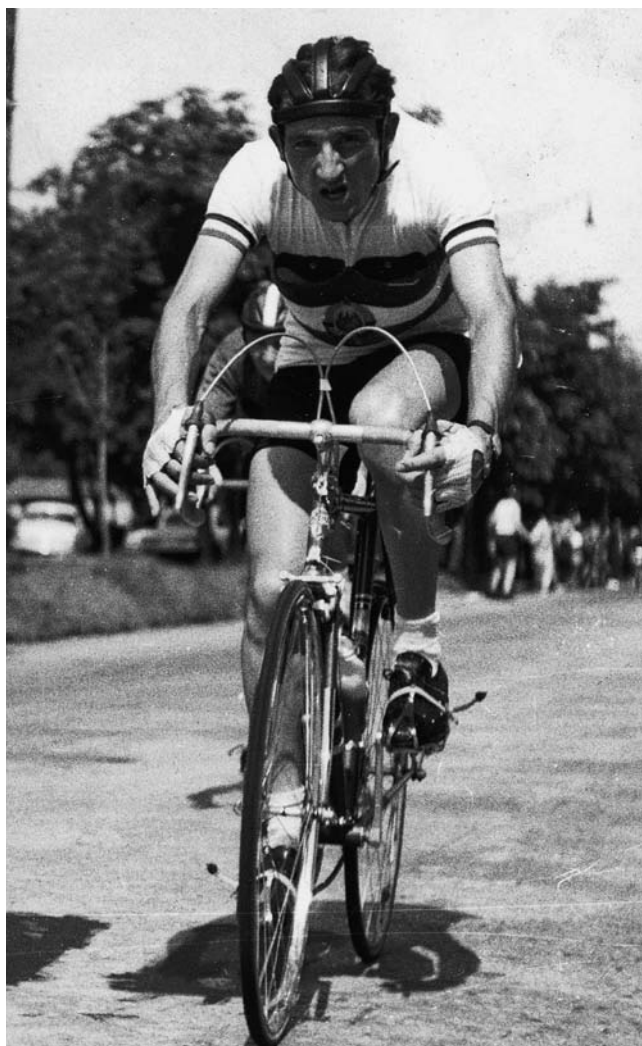
Olimpijske igre, Oslo 1953, Anton Kogovšek

Leta 1969 je na poletnih olimpijskih igrah v Beogradu nastopil Mirko Jerman in v kolesarskem sprintu na 1000 metrov osvojil bronasto kolajno.

Naši kolesarji na olimpijskih igrah v Beogradu 1969

Njegov rojak Marjan Lampelj je na istih igrah v cestni kolesarski dirki na 100 kilometrov v cilj prav tako prispel kot tretji.

Olimpijske igre, Beograd 1969, Marjan Lampelj

Olimpijske igre, Beograd 1969, Mirko Jerman

Na teh olimpijskih igrah so Slovenci osvojili še eno medaljo: Rudolf Krošel je bil tretji v disciplini skok v vodo s trimetrške deske.

Olimpijske igre, Beograd 1969, Rudi Krošel ob skoku

Kolesar Mirko Jerman je bil uspešen tudi na naslednjih olimpijskih igrah, leta 1973 na Švedskem, in si v kronometru priboril še en bron.

Mirko Jerman, olimpijske igre, Beograd 1969

Samo Petrač je najuspešnejši gluhi športnik v zgodovini samostojne Slovenije in verjetno najuspešnejši športnik med vsemi skupinami invalidov. Je edini gluhi športnik na svetu, ki ima medaljo tako

Desno: Samo Petrač, dobitnik bronaste medalje na olimpijskih igrah v Bolgariji leta 1993

s poletnih kot zimskih olimpijskih iger gluhih. Leta 1993 je na poletnih olimpijskih igrah gluhih, v kolesarki dirki na 100 kilometrov, osvojil bronasto kolajno, leta 1995 pa v Yllasu na Finskem drugo mesto v smuku. Na istih igrah je bil na stopničkah še dvakrat: osvojil je še dve bronasti kolajni, v slalomu in veleslalomu. Svojo jekleno moč in izjemen športni talent, predvsem pa, da je izučenega tekmovalnega duha, je dokazal leta 1999, na zimskih olimpijskih igrah gluhih v Davosu, kjer je Sloveniji prismučal zlato kolajno, medtem ko so zdravniki odkrili, da je zbolel za rakom. Toda na naslednjih zimskih olimpijskih igrah, v Sundsvallu na Švedskem, je dosegel še en uspeh, ko je v smuku osvojil srebro.

Prvi dobitniki medalj na zimskih olimpijskih igrah gluhih, Yllas 1995

Med ženskimi lastnicami olimpijskih medalj sta najbolj znani Sabina Hmelina in Lojzka Meglič. Leta 1995 na Finskem sta celo skupaj stali na zmagovalnem odru, Hmelinova je bila zlata, Megličeva pa bronasta v smuku. Sabina Hmelina je potem na istih igrah še dvakrat stala na zmagovalnem odru, potem ko je bila druga v veleslalomu in tretja v superveleslalomu. V Davosu v Švici leta 1999 sta ponovno obe stali na stopničkah: Hmelinova je bila druga, Megličeva pa tretja v superveleslalomu. Njune zadnje olimpijske igre so bile leta 2003, na Švedskem, ko sta spet dosegli dvojni uspeh, Hmelinova z drugim, Megličeva pa tretjim mestom v smuku.

Tako smo Slovenci veljali za velesilo v alpskem smučanju, zaradi teh treh čudežnih gluhih smučarjev, ki jih je poznal ves gluhi svet.

Srebrni košarkarji na olimpijskih igrah v Melbournu 2005

Košarka je že od leta 1949 panoga olimpijskih iger gluhih. Tudi v njej gluhi že vrsto let uspešno zastopajo Slovenijo. Leta 1996 so v Krakovu na Poljskem osvojili prvo bronasto medaljo v kolektivnem športu v samostojni Sloveniji. Naslov evropskih prvakov so osvojili dvakrat. Prvič so zmagali leta 2004 v Ljubljani, drugič pa osem let pozneje v Konyi.

Med druge dosežke košarkarske reprezentance šteje tudi tretje mesto na svetovnem prvenstvu v Atenah leta 2002 in drugo mesto na evropskem prvenstvu v Bambergu leta 2008. K olimpijskim uspehom reprezentance spadata tudi dve srebrni kolajni na olimpijskih igrah gluhih, leta 2001 v Rimu in leta 2005 v Sydneyju.

Na zadnjih zimskih olimpijskih igrah, leta 2015 v ruskem Hanti Mansijsku, pa je Anja Drev osvojila tretje mesto v smuku.

Bronasta Anja Drev na olimpijskih igrah v Hanti-Mansijsku 2015

Ne glede na vse osvojene medalje gluhi športniki v preteklosti za svoje uspehe in dosežke niso bili nikoli ustrezno ovrednoteni niti nagrajeni. Če bi nastopali med sliščimi, bi bili nedvomno zvezdniki, ki bi jih nagrajevali država in sponzorji. Tako pa je njihova odlična športna kariera zapisana z zlatimi črkami le v svetu športa gluhih. Izjema je gluhi košarkar Miha Zupan, ki igra s športniki neinvalidi. Zagotovo smo na svoje gluhe športnike lahko ponosni, saj je vsak od njih fenomen, ker se je s tako malo podpore prebil v ospredje in prav na vrh najboljših gluhih športnikov.

Nov list v zgodovini gluhih športnikov se piše od letošnjega maja naprej, s sprejemom prenovljenega Zakona o športu. Ta predvideva finančne nagrade za prejemnike paraolimpijskih kolajn in kolajn z olimpijskih iger gluhih ali svetovnih prvenstev. Tako bodo naši športniki na letošnjih igrah verjetno še bolj motivirani. Nekdanji prejemniki olimpijskih medalj pa bodo nagrajeni ob upokojitvi, takrat država predvideva izplačevanje mesečnega dodatka k pokojnini, podrobnosti bodo urejene v Zakonu o dodatkih k pokojninam za izjemne dosežke na področju športa, ki ga je v parlamentarno obravnavo vložil Peter Vilfan, poslanec Desusa.

Mag. Tina Grošelj

Čudež Helen Keller

Zaradi poguma, moči in izjemne osebnosti Helen Keller je veliko slepih, slabovidnih, gluhih ljudi spremenilo in izboljšalo svoje življenje.

Helen Keller se je rodila leta 1880 v majhnem kraju Tuscumbia, v Alabami, na skrajnem jugu Združenih držav Amerike. Izhajala je iz ugledne družine, ne pretirano premožne, a spoštovane. Njen oče Arthur Keller je bil častniški kapetan, ovdovel in ostal sam z dvema sinovoma. Ponovno se je oženil z veliko mlajšo Kate Adams iz premožne južnjaške družine, bila je lepa, mlada in izobražena dama, s pomembnimi družbenimi zvezami. Toda po porazu Konfederacije, je jug ZDA utrpel hude posledice, kar se je poznalo tudi pri družini Keller, zato je rasna nestrpnost naraščala (vidna pri A. Kellerju) še bolj, saj je dobiček bogatih temeljil na suženjskem delu, to pa je bilo z zmago severa odpravljeno in je plulo proti zgodovini osvoboditve temnopoltih.

Helen Keller

V tem času se je družini rodila Helen, živahna in bistra deklica, ki je bila nadvse ljubljena in do devetnajstega meseca starosti zdrav otrok. Takrat je zbolela za skrivnostno boleznijo (danes to strokovnjaki diagnosticirajo kot encefalitis), ki je deklici življenje obrnilo na glavo. Kajti takrat je Helen

oslepela in oglušela. In s tem bila tako rekoč odmaknjena od zunanjega sveta.

Usodno srečanje

Sprva je družina, ki deklici ni znala pomagati in se ji kakor koli približati, razmišljala o zavodu za prizadete, vendar je Kate Keller prej iskala vse druge možnosti. To je obrodilo sadove: vstopila je v stik s Perkinsovim zavodom za slepe v Bostonu, od koder je direktor M. Anagnos v dom Kellerjevih napolnil mlado učiteljico, bistro, sočutno in odločno Anne Sullivan.

Helen Keller in Annie Sullivan, 1897

Takrat je bila Helen stara že šest let, z dnem, ko je v njeno življenje vstopila Anne, pa se je življenje obeh korenito spremenilo. Postali sta neločljivi, vse do Annine smrti. Preden je v njeno življenje vstopila Anne, si je Helen poskušala pomagati sama, tako da je želela doseči vse, kar si je zamislila. Bila je trmasta, izredno vzkipljiva in nadvse razvajena, saj so ji vsi domači, glede na njene stanje, želeli v vsem ugoditi. Njena nova in edina učiteljica pa se je temeljito lotila dekličine prevzgoje, dobesedno. In kompleksno. S pomočjo dotika oziroma pisanja na Helenino dlan jo je najprej naučila pojmov in imen stvari iz zunanjega sveta, postopoma, ko je že poznala veliko besed, pa jo je naučila tudi pisati in brati, s pomočjo pisalne tablice. Tablica je imela globoko vrisane oblike črk, Helen pa je morala črko prenesti na papir, tako da je z desno roko držala svinčnik, s prsti leve roke pa je konico svinčnika vodila po obrisih črk.

Helen je bila navdušena in odlična učenka, vneto je brala in pisala v Braillovi abecedi, po dveh letih

pa je bilo že jasno, da ima izjemno notranjo moč in inteligenco, s katero si bo življenje naredila kakovostno, ne glede na pomanjkanje vida in sluha.

Izobraževanje

Z Anne sta se pozneje spoprijeli tudi z govorom, in sicer s pomočjo čutenja ob premikanju ustnic in grla in Helen je kmalu začela govoriti. Od dvanajstega leta je obiskovala šolo W. Humason v New Yorku, tam pa so opazili njeno nadarjenost za pisanje. Njene neizmerno sposobnosti in volja sta kmalu postali znani javnosti ZDA, vsi so gledali in občudovali Helen kot fenomen, saj do takrat še nihče slep in gluhi ni dosegel takšnih uspehov.

Helen Keller je bila prva gluhoslepa oseba, ki je diplomirala

Čeprav je javnost Anne obtoževala, da za dekle skrbi tudi zaradi lastne uveljavitve, se ta ni pustila motiti. Ko je Helen izrazila željo, da bi rada študirala, sta se vneto pripravljali na sprejemne izpite na univerzo Radcliffe, ki je bil ženski priključek harvardski univerzi. Helen je bila sprejeta in je na univerzi diplomirala iz angleške književnosti. To je bil neverjeten dosežek za vse, ki so Helen poznali, in obenem tudi edinstven primer v svetu, zato je Helen postala svetovno znana diplomantka.

Z Anne sta živeli večinoma od dobrodelnih prispevkov, vendar je Helen med študijem, na spodbudo

Anne in profesorjev, ki so njen dar pisanja opazili, napisala tudi svojo prvo knjigo *Zgodba mojega življenja*, s katero sta si malce izboljšali življenjsko raven.

Dobrodelnost

Helen in Anne sta se preživljali tudi z nastopi, ki so bili namenjeni podpori ljudem s posebnimi potrebami. Medtem se je Anne poročila, vendar se od Helen ni ločila, z možem sta z njo živela v isti hiši, kjer sta s Helen ostali tudi po tem, ko je Annin mož J. Macy, ki ni bil kos pritisku življenja s slepo in gluho Helen, odšel. Helen v svojih nastopih ni govorila le o pravicah in enakopravnosti slepih in gluhih, vsestransko si je prizadevala k izboljšanju sveta; zastopala je stališče, da je treba novorojenčke takoj po rojstvu cepiti proti okužbi oči, ki je bila v tistem času pogosta, povzročala pa jo je nalezljiva spolna bolezen staršev.

V njen spomin zaznamujemo teden ozaveščanja o gluhoslepoti – teden Helen Keller

Helen je bila človekoljubna v vseh pogledih, leta 1909 je postala članica Ameriške socialistične stranke, ki je bila zoper zatiranje in izkoriščanje delavcev, o socialističnih gibanjih pa je pisala tudi eseje; bila je tudi članica ženskih gibanj, jug ZDA je razburila, ker je podprla gibanje za podporo temnopoltih, in bila je članica verske ločine sweden-

borgizma, ki je zastopala stališča prave svobode. Bila je proti krutosti vojne in vojne nasploh, svoja stališča pa je zagovarjala tudi leta pozneje na svojih potovanjih po svetu; s tem namenom, kot goreča nasprotnica militarizma, je šla na Japonsko obiskat Hirošimo in Nagasaki.

Anne je Helen ves čas podpirala v vseh njenih aktivnih udejstvovanjih na človekoljubnem področju, povsod jo je spremljala, bila njen glas in njene oči, nenehno ji je nesebično stala ob strani, čeprav je bila v tem času tudi sama šibkejšega zdravja. Po Annini ločitvi sta se s Helen še bolj zavzeto udeleževali predavanj, kjer sta izobraženim in strokovnim poslušalcem pripovedovali, kako sta s Helen začeli delati za njeno izobraževanje. To delo je bilo poleg svojega namena – koristnosti in spodbude za druge – nujno tudi s finančnega vidika, saj so ju nenehno pestile denarne težave.

Portret Helen Keller

Potovanja so bila za Anne, ki je zdravstveno vidno pešala, še bolj utrudljiva kot za Helen; takrat je uvidela, da bo morala za Helen poskrbeti tudi drugače; morala bo nekoga usposobiti, če bi sama resno zbolela. Zato je leta 1916 v njun dom pripeljala novo oskrbnico za Helen, Polly Thomson. Tudi Polly je ostala s Helen do konca svojega življenja. Helen in Anne sta takrat najeli še osebnega tajnika

za Helen, ker je nujno potrebovala pomoč pri pisanju, saj je veliko pisala in objavljala.

Ljubezen

V tem času je Anne zbolela za tuberkulozo in je morala oditi v sanatorij, tik pred odhodom pa je opazila, da se je Helen zaljubila. Snubec je bil njen novi tajnik, Peter Fagan, ki je Helen zatrjeval, da jo ljubi takšno, kakršna je, in da se z njo želi poročiti. Anne je novico nemudoma sporočila Helenini materi, ta pa je izkoristila Annino bolezen in njen odhod na zdravljenje in Helen odpeljala k sestri v Alabama. Tako so Helen preprečili stike s Petrom, čeprav je ta želel na vsak način priti do nje. To je bil tudi konec kratkega, dramatičnega ljubezenskega življenja Helen Keller.

Vendar se je Helen s svojo žalostno ljubezensko zgodbo, tako kot z vsem v življenju, spoprijela zelo pogumno, in ko si je Anne opomogla, sta zaradi denarne stiske leta 1918 odšli v Hollywood ter tam s Charliejem Chaplinom posneli film z naslovom Rojstvo. Takrat se jima je porodila ideja, da bosta lahko služili tudi na odru. Nastopali sta po različnih prireditvah in Helen predstavljali kot ambasadoriko ljudi s posebnimi potrebami in človekoljubnih ljudi nasploh.

V tem obdobju sta spoznali predsednika na novo ustanovljene Ameriške zveze za slepe. Helen je predlagal, da kot najbolj znana slepa ženska na svetu pomaga zbirati denar za slepe. Privolila je in naslednjih trideset let dejavno sodelovala z zvezo. Imela je nešteto predavanj, potovala po svetu in kot ambasadorica dobre volje za slepe spodbujala slepe in slabovidne ter o svojih izkušnjah napisala vrsto knjig, esejev, člankov. Imenovali so jo »narodno bogastvo«, zveza pa jo je finančno podpirala.

Zaradi njenega poguma, moči in izjemne osebnosti je veliko slepih, slabovidnih, gluhih ljudi spremenilo in izboljšalo svoje življenje, njene metode pa se pri usposabljanju slepih uporabljajo še danes.

Helen Keller je preživela obe skrbnici in umrla na svojem domu leta 1968, v starosti 88 let.

Refleksija

Helen Keller je bila nedvomno izjemna v vseh pogledih: kot človek, kot ženska in kot oseba s posebnim čutom za sočloveka. Njeno življenje pa vendarle ne bi bilo tako neverjetno, če ne bi srečala Anne Sullivan, ki je zmogla in znala v njej najti tiste potencialne možnosti, ki so jih (navidezno) zabrisa-

le usodne okoliščine in posledice krute bolezni. Seveda pa je, da bi se splet srečnih, prej omenjenih okoliščin udeležil, morala biti deklica že v svojem osnovnem bivanju izjemna, in prepričana sem, da bi, tudi če ne bi bilo bolezni, v življenju veliko dosegla.

A pri prebiranju njene biografije se ne da zaobiti dejstva, da je bila poleg odličnosti tudi običajen človek, z vsemi lastnostmi, ranljiva, trmasta, zaverovana v zastavljene cilje in z ambicijo, ki vselej premakne dinamiko, kajti Helen Keller je svoj cilj videla, slišala, čutila drugače, doživljala in spoznava-la ga je dlje in globlje, nam nerazumljivo.

Nam, običajnim ljudem z vsemi čutili je torej nemogoče seči tako globoko in si morda le za hip predstavljati, kako je doumela svet, saj je že tiste najpreprostejše stvari, utrinke, za nas nepomembne malenkosti, zaznavala na nam na nedosegljivi ravni, zato je nemogoče biti, čutiti, razumeti in živeti kot Helen Keller. Ob njeni zgodbi lahko osupnemo, jo občudujemo, njena podoba pa se v spomin zarisuje kot veličasten lik, uprizoritev nečesa nedosegljivega, ki učinkuje tako, da na koncu zgodbe tako ali drugače pristanemo na tleh.

Helen Keller je bilo namreč dano tisto, kar nam večini ni, da vidi svet iz globin, iz notranjosti in ga potem filigransko izoblikuje v čudovit mozaik, tke in sestavlja iz malenkosti, ki jih mi preostali, te najzlahtnejše, najdragocenejše delčke, običaj-

no zgrešimo kot nepomembne. Kajti nam ni bilo dano videti njihovih vrednosti. Pa vseeno, če iskreno in kolikor pač lahko globoko pogledamo vase, z bojznijo ugotovimo, da ne bi želeli imeti njene usode; njeno moči vsekakor, ne pa njene fizične slepote in gluhoti. Čeprav je videla in slišala čez vse. In prav to dejstvo ji posveča svetniški, mitološki pomen.

Človek se namreč takšne osupljive moči boji, občuduje jo, želi se istovetiti z njo, a vedno le iz nekakšne varnostne razdalje. Seveda, temu v prid govorita negotovost in neznanost prihajajočega trenutka; kajti ko se zgodi, se človek iz različnih vzgibov naravna nanj, a če bi lahko izbirali usodo, bi bil komaj kdo, ki bi izbral njen svet ter si upal seči po neskončnih čudovitih krajih, ki jih je poznala le sama. Bila je nekako izbrana za svet, za druge, ki potrebujemo njeno izjemnost, dar in moč, da premagujemo različne težave, neprimerljive z njenimi, strašnimi in strašljivimi. Izjemnimi. Zato je lahko dajala vse in imela čedalje več. Živela je za nas. In tega se je zavedala.

Naj končam s pesmijo Nasmeh, ki jo je spodbudila njena slika v knjigi Zgodba mojega življenja, ki izraža neskončno milino in dostojanstvo, njen nasmeh pa je poln eterične nezemeljske čistosti, ki ga, vem, ne dosegajo moji verzi – pa vendarle želim z njimi pogladiti ta nasmeh.

Zuzanna Govednik Krasková

Počastitev tedna Helen Keller

V zadnjem junijskem tednu po vsem svetu praznujemo teden Helen Keller, gluhoslepe ameriške pisateljice in borke za pravice gluhoslepih. Zaradi njenega poguma, moči in izjemne osebnosti je veliko slepih, slabovidnih, gluhih in gluhoslepih ljudi spremenilo in izboljšalo svoje življenje.

Gledališka skupina Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Tihe stopinje je v torek, 27. junija, v počastitev Helen Keller in tedna ozaveščanja o gluhoslepoti v gledališki dvorani SiTi Teatra BTC

Ljubljana pod taktirko režiserke Lade Lištvanove uprizorila gledališko igro z naslovom Helen Keller. Predstava je potekala v slovenskem znakovnem jeziku, tolmači slovenskega znakovnega jezika pa so jo za gledalce prevajali tudi v govorni jezik.

Nastopali so: Zlatka Petrač, Marta Vavpetič, Jelena Bolšedonova, Nejc Drekonja in Karin Brumen.

Adem Jahjefendić

Dnevni center Društva gluhih in naglušnih Ljubljana

V dnevnem centru DGN Ljubljana smo aprila in maja med drugimi aktivnostmi pripravili zanimivi delavnici ter se podali na dva izleta po naši prelepi domovini.

V skrivnosti origamija, ki je več kot tisoč let stara tehnika zgibanja papirja, primerna tako za otroke kot za odrasle, nas je uvedla Nataša Brunec, ki že več let poučuje tehniko origamija na različnih delavnicah in tečajih.

Delavnica izdelovanja panjskih končnic

Na delavnici z Rado Kos pa smo se preizkusili v izdelavi in poslikavi panjske končnice, kar je bil poseben izziv, saj smo motive oblikovali sami. Sončno in toplo vreme je bilo v teh dneh kot nalašč za krajši potep po Sloveniji.

V Mojstrani smo obiskali Slovenski planinski muzej in izvedeli marsikaj zanimivega o naših čudovitih gorah, med drugim tudi to, da je dal Jakob Aljaž stolp na vrhu Triglava postaviti kot zatočišče in da je bil na notranjih stenah stolpa upodobljen pano-

Na vrhu planiške velikanke

ramski pogled vrhov okoli Triglava. Po ogledu muzeja smo obiskali Planico in se s sedežnico povzpeli na najvišjo planiško velikanko, po kosilu pa smo si ogledali še Belopeški jezeri v Italiji.

Pri Martinu Babšku

Na drugem izletu pa smo obiskali našega starejšega člana Martina Babška. Martin je doma v Gobniku, vasici, ki leži blizu Gabrovke pri Moravčah. Je gluh in uporablja invalidski voziček, saj zaradi obolenja kosti sam ne zmore hoditi. Zanj lepo skrbita nečakinja Silva in njen mož, ki sta nas zelo topla

V družbi domačih živali

sprejela. V prijetnem okolju smo se počutili kot doma. Uživali smo v prijetni družbi, sproščenem klepetu ter se obdani s čudovito naravo in prijaznimi domačimi živalmi tudi malo odpočili od vsakodnevnega mestnega vrveža. Posebej pa smo bili zadovoljni, da smo lahko obiskali člana društva, ki zaradi bolezni ne more priti v društvo in se družiti s sebi enakimi. Martin Babšek je bil zelo vesel našega obiska in obljubili smo, da jeseni spet pride-mo na obisk.

Tine Jenko

Poučna ekskurzija na Goričko

Za spomladansko ekskurzijo so si naši člani izbrali severovzhodni del naše države, in sicer krajinski park Goričko. V soboto, 20. maja, smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili na pot in po dobrih dveh urah vožnje z avtobusom iz Ljubljane prispeli v Grad, ki je središče krajinskega parka Goričko.

Park je bil ustanovljen 9. oktobra leta 2003 in je sestavni del trideželskega krajinskega parka Goričko-Orseg-Raab. Obsega 46.200 ha in je drugi največji naravni park v Sloveniji.

Po prihodu v naselje Grad smo si ogledali baročni grad, ki naj bi obstajal že v 11. stoletju. Po pripovedovanju naj bi ga začeli graditi vitezi templjarji. Današnji obseg pa je grad dobil v 16. in 17. stoletju, v 18. in 19. stoletju pa je bil dozidan in delno obnovljen. Po drugi svetovni vojni so grad poddržavili. V njegovih prostorih so bili nekateri urad, vanj pa so se naselile tudi okoliške družine. Od leta 1995 se grad obnavlja. Ideja združitve obmejnih regij v območju varovane narave in v park treh dežel Goričko-Raab-Orseg je za obnovo iskala državna in evropska finančna sredstva. Od leta 2003 sta v obnovljenih prostorih dobila svoj sedež Javni zavod Krajinski park Goričko. V letu 2006 je bila končana zadnja faza statične obnove, arheološka izkopavanja pa so odkrila še eno tančico iz preteklosti.

Po ogledu gradu smo pot nadaljevali do doživljajskega parka Vulkanija. Spoznali smo raznovrstnost vulkanov, njihove značilnosti, zakaj so koristni in kje so razlogi, da se ljudje kljub nevarnosti naseljujejo v njihovi neposredni bližini. Skozi svet vulkanov nas je vodil krtek Oli, ki je izvrsten poznavalec

podzemlja, še posebej vulkanov in geoloških značilnosti Goričkega. V najmodernejši stereoskopski 3D-dvorani v Sloveniji smo doživeli nastanek vesolja, razmah življenja na Goričkem in geološko zgodbo Goričkega vse do današnjih dni.

Naši želodčki so nas opominjali, da je že čas za kosilo, zato smo se zapeljali do bližnje turistične kmetije, tam pa so nam postregli z odličnim kosilom. Pot smo nadaljevali do Bukovniškega jezera v občini Dobrovnik.

Dobrovnik leži na skrajnem severovzhodnem delu države. S svojimi kraji je občina priljubljena točka za družine, posameznike in zaključene skupine. Najbolj prepoznavna turistična točka je Bukovniško jezero z okolico, ki poleg ribolova ponuja možnosti za počitek, sprehode, kampiranje, piknik in športne dejavnosti. Nekaj naših članov se je odločilo še za ogled tropskega vrta v Dobrovniku. Obiskovalci vrta so lahko občudovali izbrane vrste tropskih rastlin, ki jih v tem vrtu lahko spoznajo in opazujejo povsem od blizu ter spremljajo njihov razvoj v vseh letnih obdobjih. Najzanimivejše rastline tropskega vrta pa so mesojede rastline, poper, kava, ananas, vanilja in še veliko drugih. Tam smo lahko občudovali tudi najrazličnejše vrste, barve in velikosti orhidej.

Ves čas izleta je nad nami bdela dobra volja vedrega neba in po vseh ogledih smo se poslovili od prijazne Goričke ter se z lepimi vtisi, dobro voljo in malo utrujeni odpeljali proti domu.

Irena Kralj

Udeleženci ekskurzije

ART MACHE – Rok Juršič

Rok Juršič je rojen leta 1983 v Novem mestu. Do svojega tretjega leta je živel pod Gorjanci, v majhni vasici Dolž.

Rok Juršič s prijatelji

Osnovno šolo in srednjo šolo je obiskoval v Zavodu za gluhe in naglušne v Ljubljani in si pridobil naziv Grafični tehnik. Šolanje je nadaljeval na Naravoslovno-tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, a je kot absolvent prekinil študij. V okviru svojega ustvarjanja se je seznanil z deli različnih priznanih umetnikov, kot so na primer Dan Reeder (The monster man), Jonni Good (ultimate paper mache), Scott A. Stoll (stolloween).

Rok Juršič je torej samouk v ustvarjanju skulptur. Pri svojem delu uporablja tehniko kaširanja, kom-

Rok Juršič

binirano s papirnato glino. Za ojačenje posebnih delov uporablja mavčni povoj. Pri svojem delu se posveča tudi recikliranju odpadnih materialov, ki jih nato pretvori v različne zanimive skulpture. Ukvarja se tudi s slikarstvom in risanjem.

Zavod Atelje Art Murn International

Sedem duhovnih zakonov življenja

V sredo, 3. 5. 2017, smo se člani društva zbrali v prostorih društva ob 16. uri, da bi poslušali zelo poučno in zanimivo predavanje, ki nam ga je pripravila Janja Rednjak iz Društva za harmonijo življenja CarpeDiem. Na začetku nas je pozdravil predsednik društva, se vsem zahvalil za udeležbo in med nami pozdravil predavateljico.

Predavanje se je začelo s kratkim videom, ki nas je opomnil na nekatere napake, ki jih počnemo v življenju. Poudarek predavanja je bil na sedmih duhovnih zakonih življenja:

1. zakon čiste potencialnosti (polje vseh možnosti),
2. zakon dajanja,
3. zakon karme (kar seješ, to žanješ),
4. zakon najmanjšega truda,
5. zakon namena in želje,
6. zakon nenavezovanja,
7. zakon dharme (življenjskega poslanstva).

O teh zakonih je podrobneje pisal svetovno znani strokovnjak s področja duha, telesa in človekovih notranjih zmožnosti, Deepak Chopra.

Uvodni pozdrav predsednika društva

Vsi želimo v življenju uspeti v neki stvari, na nekem področju. Zmotno mislimo, da je uspeh cilj. Uspeh je pravzaprav potovanje, ki pa ne pomeni le materialnega obilja. Uspeh je mnogo več: pomeni dobro zdravje, voljo do življenja, dobre odnose, ustvarjalno svobodo, dobro počutje in predvsem mir v umu. Mnogim se zgodi, da so kljub pridobitvi vsega naštetega še vedno nesrečni in neizpolnjeni. Razlog se skriva v tem, da pozabljamo na to, kar imamo v sebi, pozabljamo, da je že to, da živimo, velik čudež. Da bi se dokopali do spoznanja, kdo smo, kaj smo, zakaj smo, kakšni so naši darovi ipd., si je treba vzeti čas, ga preživeti sami s sabo in se poglobiti vase. Treba je veliko delati s sabo. Omenjeni zakoni nas usmerjajo, kako osebno rasti. Pomagajo nam razumeti, kako delujemo, kako deluje narava in vse okoli nas. Sami si lahko pomagamo z meditacijo in različnimi vajami, recimo:

- za nekaj časa se odpovemo televiziji, radiu in smo tako sami s seboj, brez motečih dejavnikov,
- ne predalčkamo stvari, dogodkov in oseb (ne presojamo in ne obsojamo) ter tako ustvarjamo tišino v svojem umu,
- redno preživljamo čas, povezan z naravo.

Pomembno je tudi kroženje energije, npr. da kdaj kaj podarimo (dobra misel, pohvala – ni nujno, da je materialna stvar) in da znamo tudi sprejemati. Z darilom se sproži dotok dobrih stvari v življenje. Marsikdo od nas se vsak mesec jezi na položnice. Položnice pravzaprav ne pomenijo nič slabega. Gre le za izmenjavo. Cel mesec smo npr. uporabljali električno energijo (ki nam daje luč, napaja kuhinjske aparate, televizijo, računalnik ipd.) in na koncu meseca moramo še mi izpolniti svoj del in povrniti to storitev, tako da plačamo položnico. Brez njih marsičesa ne bi imeli.

Ogled kratkega videoposnetka

V življenju je pomembno, da smo hvaležni in zadovoljni s tem, kar imamo, in se ne oziramo toliko za tistim, česar nimamo. Ljudje se preveč navezujejo na materialne dobrine in premalo na dobrine, ki so nam dane z vsakim dnevom. Ne znamo ceniti, kar imamo, ne znamo ceniti narave in dobrin, ki nam jih ta daje. Vidimo le material in denar, ne zavedamo pa se, da ju, ko bomo s svojim nespoštljivim odnosom uničili naravo in okolje, ne bomo mogli jesti in se z njima nasititi.

Predavanje

Če bi kdo želel začeti duhovno rasti in raziskovati svojo duhovnost (sebe, svojo osebnost, svojega duha), je odlična knjiga za začetek Življenje je tvoje avtorice Louise Hay. Kdor se želi poglobiti v delovanje našega uma in sveto geometrijo, je odlična, vendar zahtevnejša knjiga Rasta Fikfaka Stvarstvo je zavest, ki izvira iz biti. Knjig, ki bi jih lahko še priporočala, je veliko. Če bi kdo kdaj želel kakšno idejo za branje oz. raziskovanje podobnih tematik, pa z veseljem povem še kakšen naslov.

Na svidenje do prihodnjič,

Janja Krajnc

Naša gluhost in slabovidnost sta nevidni invalidnosti

Rodila sem se v Mariboru leta 1967, žal že invalidna, ker je mama v času nosečnosti zbolela za ošpicami. Rojena sem bila z okvaro levega očesa in težko naglušnostjo. Že kot štiriletnica sem bila pri rejnici v Mariboru in hodila v vrtec za gluhe. Leta 1971 sem obiskovala Šolo za gluhe in govorno prizadete v Mariboru. V času, ko sem obiskovala vrtec in šolo, sem živela pri isti rejnici – do konca šolanja skupaj 12 let. Takrat sem nosila slušni aparat. V šoli je bila prepovedana uporaba kretenj – govorica rok.

Irena in Franci Mulej - Papotnik

Po končani šoli me je slušni aparat motil, vendar nisem znala znakovnega jezika. Preselila sem se domov k mami, na Ravne na Koroškem. Prvo službo sem dobila v Leku na Prevaljah, a ker sem bila gluha, so me po dveh mesecih žal odslovili, češ da me ne potrebujejo, a sumim, da je bil pravi vzrok moja gluhost – pridnost ni nič pomagala.

Ena izmed mojih slišočih prijateljic me je peljala k svoji mami, ki je bila sodelavka gluhe Olge Dretnik. Ko je ta videla, da sem gluha, in ugotovila, da le govorim in ne znam kretati, sem se ji zasmilila. Dala mi je svoj naslov in tako sva ugotovili, da živiva zelo blizu v naselju Javornik.

V času nezaposlenosti sem se hodila učiti kretati h gluhi sosedi Olgi in vse me je naučila. Tudi njen mož Franc ji je pomagal. Skoraj vsega sem se naučila v pol leta! Leto in pol sem čakala na kakršno koli službo, a je nisem dobila. Z očetovo pomočjo sem jo našla v Gorenju v Velenju.

Z delom v Gorenju sem bila sprva zadovoljna, nato pa razočarana, ker mi niso dali dopusta za en dan; kot gluha sem bila dobra le za delo. Slišočim so dovolili dopuste.

Malo več kot po enem letu sem spoznala partnerja, vendar se je čez čas pokazalo, da najina zveza ne bo zdržala. Toda v tem času sem zanosila in rodila deklico Mojco. Od partnerja sem se odselila v drugo naselje v Velenju – v Gorico. Kupila sem garsonjero, čez slabih osem let pa sva se spoznala z vdovcem Francijem iz Gorenjske. Šest let je vsak mesec prihajal k meni za pol meseca. Pika na i pa je bila prometna nesreča na Vranskem, po kateri je začel drugače razmišljati: prodal je 93 kvadratnih metrov veliko stanovanje v Begunjah na Gorenjskem, nato pa sva našla stanovanje v Šaleku, garsonjero prodala ter poravnala ženin delež njegovima otrokoma Mihi in Petri.

Zdaj sem srečna in mirna, ker živim v pravi družini. Društvo je pet minut od tod in okolje je super.

Irena Papotnik - Mulej

Živi in delaj, vendar se ne pozabi igrati, zabavati in uživati v življenju. Vse mora biti uravnoteženo. Če preveč delaš, življenje izgubi ravnotežje, postane medlo in nezanimivo. V vsem, kar počneš, najdi ravnotežje, odkril boš, kakšna radost je življenje (Bonsai)

Moji spomini

Pišem kratke spomine o tem, kako sem preživel življenje vse od rojstva do zdaj.

Rodil sem se 2. 7. 1950 na Jesenicah na Gorenjskem. Otroštvo sem preživel v vasi Studenčice, streljaj oddaljene od Vrbe pod Karavankami. Našo hišo je obiskal meningitis, ki je leta 1957 razsajal v Sloveniji. Bili smo trije otroci: jaz kot najstarejši, star šest let in pol, štiriletna sestra in najmlajša sestra, ki je imela malo več kot šest mesecev. Ko je v našo hišo prišla bolezen, je prva umrla najmlajša sestra, za njo še štiriletnica. Jaz sem zbolel kot zadnji in preživel, ker sem bil močnejši; približno pet mesecev sem potoval iz bolnišnice v bolnišnico (Jesenice, Ljubljana, Zagreb in ponovno nazaj v Ljubljano).

Vesela družina

Ker sem zaradi meningitisa oglušel, sem zamujal z vpisom v šolo – šele oktobra so me poslali v ljubljanski Zavod za gluho mladino (ZGM). Ne spomnim se, kako sem se vključil, vem pa, da me je starejša gojenka ZGM, soseda Francka z Bleda zelo zaščitila in učila kretati. Imel sem jo kot za svojo mamo in sem se hitro naučil govornice gluhih. Moram pa poudariti, da to ni bila moja prva šola. Septembra sem v začetku šolskega leta le za en dan pristal v OŠ Lesce – in nikoli več nisem prestopil tega praga. Zelo težko mi je bilo in počutil sem se, kot da sem na drugem planetu.

Moja mladost ni bila postлана z rožicami. Dobil sem sestro in brata. Oba sta bila slišča in jaz sem postal črna ovca v družini. V družini sem imel podporo in tolažbo samo babice Marije, ki me je zaščitila. Že v mladosti sem se bil primoran soočati z bratcem in sestro, ki sta me za otroške malenkosti tožarila očetu, in redno sem bil kaznovan. Delati sem moral več kot onadva oba – na polju, opravljati razna kmetijska dela, kidati v hlevu in drugo.

Svobode mi niso pustili, a znal sem se maščevati, čeprav ne vem, kakšna sila me je vodila. Nazadnje, ko je sestra poleti na počitnicah ušpičila nekaj nepoštenega, sem jo kar ujel in vrgel v visoke koprive. Oblečena je bila le v majico in kratke hlače, pa sem imel pred njo poslej mir. Brat pa je postal očetov »bogec«. Ko sva odraščala, sva bila s sestro določena za gnilo delo in družno sva preživela.

Že pri desetih letih, od leta 1960, sem bil član MDSPG Kranj (Medobčinskega društva gluhih Gorenjske Kranj), članarino pa je plačeval oče. Pobiral jo je g. Bitenc iz Trziča, ki se je pripeljal s kolesom do Studenčic, za njim pa g. Kolarič iz Radovljice.

Ko sem se bližal 8. razredu, je bil čas za vajensko šolo. Spomnim se, da sva šla z mamo v tem času prodajat krompir v Lancovo pri Radovljici. Ta kupec je mami povedal, da v tisti vasi živi nepismen gluhi človek, ki ni hodil v šolo, je pa priden in cele dneve gara na kmetiji – brez šole in službe. Ko sem končal šolo, sem doma čakal poziv iz šole, da bi se izučil za knjigoveza v učnih delavnicah, pisma pa od nikoder. Na srečo sem nekega dne po naključju prestregel poštarja, da mi je dal pismo v roke. Bil sem vesel, še posebej pa dolgih gobcev staršev, ko se jim je povabila čeljust. Ugotovil sem, da je mogoče, da je oče prvo pismo uničil in mi ni povedal. To sumim, ker mi je gospod Dremelj povedal, da mi je bilo poslano dvakrat. Hm, a je oče mislil, da bom dober kmečki hlapec?! Ne verjamem, ker sem bil preveč izobražen!

V šoli ZGM mi je bilo zavodsko življenje fino – le počitnic nisem maral, ker je bilo na kmetiji preveč diskriminacije. Šola je bila zame prelahka, zato se nisem veliko učil in jo tekoče končal. Nisem bil športni tip, imel pa sem prijatelja Slavka iz Hrastnika, s katerim sem se družil. Skupaj sva na skrivaj brala Plavi vjesnik, saj sva edina znala hrvaški jezik. Spomnim se, da naju je vzgojitelj Dolinar nalašč pustil ven, da sva ga šla kupit čez cesto v klinični center. Kaznovana sva bila le s tem, da nama je odvzel tednik in ga vrnil prebranega in zmečkane-ga. Tega sva se navadila. Bil sem le v fotografskem krožniku in nikjer drugje. Moj stalni razrednik je bil g. Ignjatović, zelo človeški in razumevajoč. V vajenski šoli nisem imel težav, ne v šoli in ne pri praktičnem pouku, zato sem vzorno in redno brez truda končal in z lahkoto napravil izpit za kvalificiranega knjigoveza. Zaradi poznanstva z direktorjem g. Poljancem iz Tiskarne in knjigovoznice Radovljica so

me iz podjetja po enem mesecu poklicali in takoj zaposlili, čeprav nisem bil štipendist tega podjetja. Smola je bila le, ker se nisem v celoti naužil svobodnega življenja v Ljubljani.

Ko sem bil stalno zaposlen v Tiskarni in knjigovoznici v Radovljici, sem stanoval na Studenčicah pri starših. Takrat sem redno hodil v Kranj v društvo in vedno sem bil vključen v starejšo in izobraženo skupino. Po dveh letih je neki Franc odstopal kot član upravnega odbora zaradi starosti in zahteval, da mesto predajo le meni. Še zdaj se ga še spomnim. Od takrat do izpisa iz Aurisa lani jeseni sem bil neprekinjeno član UO – 46 let član UO in 56 let član Društva: TOSP Kranj, MDSP Kranj in zdaj AURIS Kranj – trije naslovi toliko let in isto društvo. Zdaj sem član MDGN Velenje.

Na Gorenjskem je bilo zame 45 let, ko sem bil aktiven, res pestro. Vseskozi sem bil odbornik, dopisnik lokalnega PN in vseslovenskega IST, kameraman s svojo kamero in tudi fotograf – toda ko sta aparata propadla, nisem imel sredstev za nove, zato sem prenehal snemati. Nekajkrat sem bil delegat skupščin ZDGNS, dolgoletni član uredništva IST, pred sedmimi leti sem delal na RSZJ in marsikaj.

V velenjsko društvo sem včlanjen šele od 1. 1. 2017 in še nimam naloga ter sem kot pravi upokojenec, zavedam pa se, da tukajšnje društvo potrebuje ideje in elan.

Še na kratko o mojem družinskem življenju s prvo družino. Leta 1973 sem se poročil z Darinko, prvi otrok je bil sin, rojen leta 1978, čez pet let je na svet prišla hčerka. Zdaj sta oba poročena in imam tri vnuke. Oba sta tudi zaposlena. Hči ima dve punčki in živi v Kranju, sin je ostal v Begunjah na Gorenjskem z enim sinčkom.

V okolici Radovljice sem se petkrat selil in nazadnje po Jazbinškovem zakonu kupil stanovanje v Begunjah na Gorenjskem. V tistem času še nisem potreboval tolmačev in sem na UE, ZD in drugod ves uredil sam. Pred upokojitvijo je ZPIZ Jesenice napačno upošteval kategorijo invalidnosti, zato sem poslal pritožbo v Ljubljano, in ker je bila utemeljena, so mi ugodili. Delal sem od leta 1967 do 1997, to je 30 let in še dve leti pred benifikacijo. Zaradi slabovidnosti in stoodstotne gluhoste sem invalidsko upokojen. V malem podjetju v Radovljici sem delal skoraj v vsakem oddelku, kjer koli so me potrebovali; kot KV-knjigovez sem ročno izdeloval knjige, tiskal zlate napise na knjigah, po potrebi rezal knjige v drugem oddelku in papir za tiskarno ter začasno delal v samem skladišču – povsod, kjer

so me potrebovali, a sem dobival diskriminacijsko plačo kot navaden knjigovez. Po upokojitvi ni bilo miru, ker so me potrebovali, in nekaj časa sem v tem podjetju honorarno delal, pa delo takoj opustil, ker ne bi hlapčeval za 2,30 evra na uro. Kmalu me je neki obrtnik manufakturist povabil k sodelovanju zaradi mojega znanja o starih knjigah, vse od Trubarjevih časov. Popravljal sem stare knjige, ena od njih je bila na primer stara 230 let. Tudi umetniško sem delal take knjige, da so bile videti kot iz časa Trubarja, denimo Abecednik izpred 500 let. V Ateljeju Rozman sem dolgo honorarno delal, nekaj manj kot devet let, dokler se nisem preselil v Velenje. V tem času sem tudi sodeloval na srednjeveških prireditvah v Škofji Loki, Grosuplju, Ptuj, Kamniku, na Blejskem gradu in Smokuču – ob stojnici sem prikazoval, kako se izdelujejo knjige na star način, kot v času Trubarja.

Moje edino prevozno sredstvo je bil moped. Pozneje sem kupil trikolesnik APE-CAR, v petih letih pa sem imel dovolj guganja in sem kupil lahek štirikolesnik, microcar, ki ga še zdaj vozim po Velenju. Dobil sem tudi parkirno dovolilnico, ker sem 90-odstotni invalid. Lani sem prodal stanovanje v bloku na Gorenjskem, partnerica pa je prodala svoje stanovanje in skupaj sva kupila novo skupno stanovanje v Velenju. Zaradi zahtevnosti, natančnosti in zato, da ni šlo nič narobe, sem res potreboval tolmača. V pol leta mi je uspelo prodati dve stanovanji in kupiti novo.

Iz Gorenjske sem se preselil k partnerici, s katero sva skupaj že šest let. Ker sem doživel prometno nesrečo pri Vranskem, ne zaupam več lahkim štirikolesnikom. Je le za mestno vozilo in ne za daleč. V nesreči ni bilo nasproti vozečih vozil, imel sem tudi srečo pri prevračanju, tako da sem pristal v obcestnem potoku brez telesnih poškodb, plastični avto pa je šel na odpad.

Zdaj živim novo življenje z Ireno in njeno hčerko, skupaj, kot družina. Lepo mi je, ker nisem osamljen, veselje pa prihaja skupaj z odgovornostjo do njene hčerke, ki bo kmalu pubertetnica. Tu, v Velenju, bom kmalu 12 mesecev. Oba s partnerico imava isto kategorijo invalidnosti, vendar živiva in v javnosti komunicirava normalno, tako da se invalidnost ne opazi. Problemi so samo pri urejanju formalnosti – če greva na UE ali v druge javne institucije, potrebujeva tolmača, kadar je kaj izredno pomembnega. Vsi vemo, da je gluhost nevidna invalidnost z osebno duševnostjo. Takega življenja sva navajena.

Franci Mulej - Papotnik

Življenjepis Florija Kotnika

Rodil se je 14. aprila 1927 kot drugi otrok v družini velike kmetije pri Lobasu v Podkraju. Njegovi starši so opazili, da z njegovim sluhom nekaj ni v redu, zato sta takoj poiskala pomoč pri domačem zdravniku v takratnem Guštanju. Ta ga je poslal k specialistom v Zagreb, nato v Gradec in na Dunaj v Avstrijo, vendar mu zdravniki s takratnim znanjem žal niso mogli pomagati.

Kot sedemletni otrok je šel v šolo za gluhoneume v Ljubljano in bil tam od 5. 9. 1934 do 20. 3. 1941. Šolanje je moral zaradi vojne prekiniti in vrnil se je domov na kmetijo, kjer je mami pomagal gospodariti – pasti krave, ovce in opravljati vsa kmečka dela –, do leta 1944, ko je morala vsa njegova družina pobegniti v partizane. Že prej je zelo rad risal grafike, ki so smešili sovražnike Nemce, prikazoval jih je v slabi luči, zato je moral te umetnine večkrat zbrisati in uničiti. V partizanih pa je bil zaradi svojih risarskih sposobnosti dodeljen v skupino TEHNIKI NETOPIR, ki je bila v Macigojevih skalah, zaradi nevarnosti pa se je preselila v Savinjsko dolino.

Po osvoboditvi se je 15. maja 1945 skupaj s starši vrnil domov na kmetijo v Podkraj.

Na Metalurški industrijski šoli na Ravnah se je šolal za tehničnega risarja in šolanje uspešno končal. Leta 1948 se je zaposlil v Konstrukcijskem biroju v Železarni Ravne in svoje delo vestno ter z veseljem opravljal vse do upokojitve leta 1980.

Florijan Kotnik je eden izmed zelo aktivnih članov Društva gluhih in naglušnih Koroške, ki si je kljub svetu tišine ustvaril zelo pestro življenje.

Olimpijske igre

Leta 1965 in 1972 je bil dvakrat izvoljen za podpredsednika društva, nato je bil še član upravnega odbora.

Med letoma 1976 in 1980 je prevzel vlogo predsednika Društva gluhih in naglušnih Dravograd.

Zelo uspešen je bil na športnem področju, saj je začel smučati že pri osmih letih. Od leta 1947 do 1958 je bil uspešen v alpskem smučanju, predvsem pa v skokih. Leta 1950 je doma zgradil malo 30-metrsko skakalnico in lesen konstrukcijski stolp. Leta 1951 je na prvenstvu slišočih koroške regije dosegel tretje mesto v skokih na tekmovanju v Črni na Koroškem, leta 1953 pa zmagal v skokih v Slovenj Gradcu. Je 14-kratni državni prvak gluhih. Naslednje leto je na prvenstvu slišočih na tekmi v Črni na Koroškem dosegel šesto mesto na srednji skakalnici. V veleslalomu je leta 1953 na prvenstvu slišočih na Kopah na Pohorju osvojil peto mesto, na sindikalnem prvenstvu v veleslalomu pa na Mariborskem Pohorju četrto mesto.

Velikokrat je bil uspešen na prvenstvu Zveze gluhih Jugoslavije. Leta 1949 je bil na mednarodnem prvenstvu gluhih bronast v slalomu na tekmi v Innsbrucku (Avstrija), leto pozneje je dosegel četrto mesto v slalomu v avstrijskem Badgestainu-Hofgasteinu, leta 1952 pa je na mednarodnem prvenstvu gluhih osvojil srebrno kolajno v skokih na srednji skakalnici v Mitterndorfu-Kulmu v Avstriji.

Leta 1949 se je vključil v jugoslovansko smučarsko reprezentanco gluhih in bil v njej do konca leta 1956. Tako je leta 1953 na olimpijskih igrah gluhih v Oslu (Norveška) dosegel četrto mesto v skokih na srednji skakalnici. Tudi na jugoslovanskem smučarskem prvenstvu gluhih je ekipno osvojil četrto mesto od devetih udeležениh držav.

Ker je na Norveško prišel prepozno, v slalomu žal ni mogel nastopiti, pa tudi v smuku ni vozil.

Še danes rad poprime za slikarski čopič, saj je leta 1964 postal tudi član društva likovnikov koroške regije. Bil je na raznih likovnih tečajih, svoje risbe pa je razstavljal v številnih krajih: Mariboru, Ljubljani, Sarajevu, Čačku, Velenju, Brežicah, Celju in v celotni koroški regiji.

Gluhi slikar Florijan Kotnik

Še vedno pa so njegovi hobiji planine, pohodi, fotografiranje, še zdaj rad ustvarja likovne upodobitve, s katerimi v okviru društva sodeluje na raznih razstavah in ki marsikdaj povedo tisto, česar sam ne more povedati z besedami v svojem svetu tišine.

Društvo gluhih in naglušnih Koroške

Gre legendarna košarkarska reprezentanca na olimpijado po medaljo?

Košarka je že od leta 1949 panoga olimpijskih iger gluhih. Tudi v njej gluhi že vrsto let uspešno zastopajo Slovenijo. Leta 1996 so v Krakovu na Poljskem osvojili prvo bronasto medaljo v kolektivnem športu v samostojni Sloveniji. Naslov evropskih prvakov so osvojili dvakrat. Prvič so zmagali leta 2004 v Ljubljani, drugič pa osem let pozneje v Konyi. Med druge dosežke košarkarske reprezentance šteje tudi tretje mesto na svetovnem prvenstvu v Atenah leta 2002 in drugo mesto na evropskem prvenstvu v Bambergu leta 2008. **K olimpijskim uspehom reprezentance** spadata tudi dve srebrni kolajni na olimpijskih igrah gluhih, leta 2001 v Rimu in leta 2005 v Sydneyju.

Ker se olimpijske igre gluhih, ki jih bo gostil turški Samsun med 18. in 30. julijem, nezadržno bližajo, smo preverili, kakšna so pričakovanja gluhih košarkarjev pred tem največjim športnim dogodkom leta. Poznavalci so sicer skeptični, ali reprezentanca še lahko poseže po najvišjih mestih, vendar igralci izražajo optimizem in napovedujejo uvrstitev vsaj v četrtfinale. Najboljši igralec vseh časov, **Saša Lukić**, pravi: »Napovedovati je nevhvaležno. Gremo iz tekme v tekmo, dali bomo vse od sebe, skušali bomo doseči dober rezultat.«

Tiskovna konferenca Foto: Vid Ponikvar / Sportida

Vodenje ekipe je letos prevzel **Jernej Višnikar**. Zanj je to prva neposredna izkušnja s športom gluhih, sicer je trener pri košarkarskem klubu Ilirija. »Priprave potekajo tako, da so v začetku tedna zgoščeni treningi v dvorani, torej z žogo. V nadaljevanju tedna pa se fantje skupaj z **Igorjem Cesarjem**,

kondicijskim trenerjem, ukvarjajo predvsem s kondicijskimi pripravami. Opravijo šest treningov na teden,« razlaga.

V predtekmovanju jih v skupini čakajo Ukrajina, Litva, Rusija, Avstralija, Kenija in Argentina. Končne postave, ki bo odpotovala na olimpijske igre, Višnikar še ne želi razkriti: »*Trenerji po navadi ne razkrivamo sestave ekipe prezgodaj, ker želimo, da fantje ohranijo kontinuiteto dela, da se borijo do zadnjega. In ne nazadnje je tudi prav, da jim damo možnost do konca in izberemo najboljših 12 na koncu.*«

Vseeno pa se vsaj o prvi peterici že lahko ugiba: »*Ključni igralci te reprezentance, kar ni skrivnost, so: številka ena **Miha Zupan**, ki je tudi najboljši gluhi igralec na svetu; **Saša Lukić**, eden od ključnih dejavnikov, organizator igre, ki je pred nedavnim osvojil tudi grško in italijansko prvenstvo za gluhe; **Miha Jakofčič**, eden boljših strelcev, ki jih premore ta ekipa. In še nekateri drugi, ki imajo tudi izkušnje s teh prvenstev, toda ogradje ekipe so ti trije fantje.*«

Med treningom pogovarjali z Miho Jakofčičem, ki je bil leta 2008 na poletnih olimpijskih igrah na Tajvanu razglašen za najboljšega strelca: »*Zdaj imamo novega trenerja, in sem zelo zadovoljen. Trener se trudi naučiti znakovnega jezika in se razumemo.*« Tudi Jakofčič je zelo previden pri napovedi rezultata: »*Vedno razmišljam in mislim, da nam bo šlo, da bomo dosegli veliko. Odvisno pa je od ekipe: bomo imeli voljo in bomo skupaj s trenerjem pozitivni, imamo možnost, da bi bili rezultati dobri.*«

Upajmo, da bo letošnja reprezentanca upravičila svoj sloves in ponovila uspehe iz let 2001 in 2005 ter domov prinesla kolajno. Verjetno bodo košarkarji na letošnjih igrah dodatno motivirani, saj je bil konec maja sprejet prenovljeni Zakon o športu, ki predvideva finančne nagrade za prejemnike paraolimpijskih kolajn in kolajn z olimpijskih iger gluhih ali svetovnih prvenstev. Za konec pa le še spodbuda našim športnikom, da glas o naši čudoviti deželi ponesejo daleč naokrog s svojimi uvrstitvami na olimpijskih igrah gluhih.

Mag. Tina Grošelj, Andrej Lakner

Tadej Enci v vrhunski formi pred olimpijskimi igrami gluhih

Dan smo preživel s sprinterjem Encijem, ki nas bo na olimpijskih igrah gluhih zastopal v teku na 400 metrov: »*To pravzaprav pomeni podaljšan sprint na en stadionski krog,*« pojasnjuje simpatični triindvajsetletni Velenjčan, ki atletiko že trinajst let trenira pri Atletskem klubu Velenje. Reprezentant Športne zveze gluhih je postal šele pred tremi leti, v tem kratkem času pa je že dosegel odlične rezultate. Kot debitant med gluhiimi atleti je v teku na 400 metrov na evropskem prvenstvu osvojil bron, leto zatem pa je postal evropski dvoranski prvak v teku na 400 metrov. Osvojitve bronaste kolajne mu je leta 2015 prinesla častno priznanje za najboljšega gluhega športnika leta in bronasto plaketo Zveze za šport invalidov. Z leta 2016 osvojenim zlatom pa je še drugič postal najboljši gluhi športnik leta.

Tadej Enci je svoji mladosti navkljub že pokazal, iz kakšnega testa je, in dosegel številne izjemne rezultate tako na tekmovanju gluhih kot na rednih tekmovanjih. Čeprav je med slišječimi konkurenca večja, nekaj težav pa mu povzročata tudi to, da včasih ne sliši navodil starterja ali strele startne pištole, je tudi na tekmovanjih slišječih dosegel nekaj dobrih rezultatov: »*Osvojil sem veliko medalj na državnih prvenstvih med slišječimi, uvrstil pa sem se tudi v slovensko reprezentanco,*« o svojih uspehih skromno spregovori uspešni atlet.

Tadejevih dobrih rezultatov gotovo ne bi bilo brez trenerja Gregorja Doberška, ki v atletiki deluje že 25 let. »*Tadej je visoko motiviran, tako rekoč skoraj 100-odstotno realizira trening in tudi na OI bo, kot je do zdaj dokazal na velikih tekmovanjih, maksimalno motiviran in osredotočen na svoj cilj,*« o pripravljenosti atleta pojasnjuje Doberšek. Intenzivne priprave je Enci začel že decembra lani, ko je štirinajst dni treniral na Tenerifu. Drugi del priprav,

Tadej Enci in trener Gregor Doberšek Foto: Vid Ponikvar / Sportida

na katerih je treniral po dvakrat na dan, pa je opravljal kar v Velenju. »*Zadnja testiranja na treningu so nam pokazala dobre čase, najboljše do zdaj, realno stanje pa bomo videli na prvih resnih tekmah, ki se bodo začele junija,*« še dodaja Doberšek.

Tadej Enci na treningu Foto: Vid Ponikvar / Sportida

Ko smo obiskali Tadeja, še ni vedel, kateri tekmovalci imajo boljše osebne rekorde kot on, saj je te podatke dobil šele po 11. juniju. Že prej pa je bilo jasno, da ga čaka zahtevno tekmovanje, saj je v njegovi disciplini prijavljenih kar 61 tekmovalcev: »*Želim odteči osebni rekord na 400 m, ki znaša 49,32 sekunde, potem bomo pa videli. Največja konkurenca bo zagotovo Turek, ki je že v lanski sezoni pokazal odlično pripravljenost, prepričan pa sem, da bojo tudi Američani kar nevarni. Ampak sam zaupam vase in upam, da bom čim bolj nastopil.*« Trener Doberšek pa optimistično dodaja: »*Tadej je še mlad atlet. Letos bo prvič nastopil v svetovni konkurenci, zato sem mu že sam dejal, naj se ne obremenjuje s tem. Presenetil je že pred dve-ma letoma in lani z osvojenima kolajnama. Letos pa – ne bom rekel, da gre nabirat izkušnje, ampak se gremo borit za nov osebni rekord in za uvrstitev v polfinale, po tistem pa upamo tudi na finale.*«

Za preprečevanje poškodb in dobro regeneracijo po treningih in tekmovanjih, ki čakajo Tadeja v juniju, skrbi tudi nepogrešljivi fizioterapevt Tomaž Zamernik. Tekmovanje na olimpijskih igrah bo za Tadeja zelo naporno, saj bo moral, če se uvrsti v finale, teči kar štirikrat v treh dneh. Zato sta se s trenerjem odločila, da bo tekmoval samo v disciplini 400 metrov in se izkazal po svojih najboljših močeh.

Mag. Nataša Gaši, mag. Tina Grošelj

Marino Kegl bi lahko igral v finalu OI gluhih

Tenis je olimpijska panoga že od leta 1924. Slove-nijo bo v tej kraljevi disciplini na olimpijskih igrah gluhih, ki bodo potekale med 18. in 30. julijem v Samsunu, zastopal naš najboljši gluhi teniški igralec Marino Kegl. Trenutno je na 9. mestu na svetovni lestvici gluhih in med petdeseterico na lestvici slišičih igralcev v Sloveniji, sicer pa igra v 2. avstrijski ligi. Pri rosnih 21 letih je zmagal že na 28 mednarodnih turnirjih gluhih. Na zadnjih OI gluhih v Sofiji je osvojil 9. mesto.

Marino Kegl

Med pripravami na letošnje olimpijske igre smo ga obiskali na treningu v Murski Soboti. 188 centimetrov visoki in 81 kilogramov teži Marino bo tekmoval na pesku, ki je njegova najljubša igralna podlaga: »Priprave potekajo po načrtu. Treniram dvakrat na dan: zjutraj v klubu ŽTK Maribor, kate-rega član sem, popoldne pa s trenerjem v Murski Soboti ali Avstriji. V zgodnjem obdobju sem, kot tretji trening, delal še za kondicijo. Priprave se zač-nejo po končani sezoni, nimam nič počitka. Ob kon-cu tedna pa igram v ligi slišičih v Avstriji, pa tudi teniškemu klubu Murska Sobota pomagam v ligi,« o svojih aktivni teniški karieri pripoveduje simpa-tični Prekmurec.

Je desničen, s svojo teniško potjo in nastopi na tekmovanjih pa dokazuje izjemno tehnično podko-vanost in talentiranost. Njegova vzornika sta Feder-er in Ferrer, s katerim imata tudi istega sponzorja, vendar ta Keglju zagotavlja zgolj teniško opremo, ne pa tudi milijonske sponzorske pogodbe. Mari-

na na OI gluhih, Deaflympics, spremlja njegov oče Darko Kegl, ki je bil najprej vrhovni teniški sodnik, nato se je izučil tudi za trenerja. V Samsunu bo igral najboljše, napoveduje Marino, o konkurenci pa dodaja: »Nasprotnike dobro poznam. Vsi vneto trenirajo. Večina je bila na pripravah v toplih krajih ali v državnih olimpijskih centrih. Jaz treniram doma. Verjetno so vsi dobro pripravljene. Olimpijske igre niso vsak mesec.« Pri tenisu je veliko odvisno tudi od žreba, vendar Marino o tem ne razmišlja; ve, da mora premagati vsakega nasprotnika, ne glede na njegovo uvrstitev na teniški lestvici gluhih.

Uspehi Marina Kegla

Tenis je način življenja celotne družine Kegl. Vse mu je podrejeno. Oče se je že pred nekaj leti profesionalno posvetil zgolj sinovi karieri, zato tudi na največji športni dogodek v letu potuje kot njegov reprezentančni vodja. Med njima je posebna vez in odlično sodelujeta. Pri pripravi na olimpijske igre pa Marinu pomagajo še drugi strokovnjaki. »V ŽTK Maribor sodelujemo še z Iztokom Božičem in Matom Sušcem, pa tudi žena je del tega procesa, saj potrebujemo tudi nutricionista. Delo vseh drugih strokovnjakov, ki bi jih moral drago plačati, pa sem moral naštudirati sam,« razloži Darko Kegl.

Tenis je psihično in fizično zelo naporen šport. Marinov življenjski cilj je, da bi na svetovni teniški lestvici ATP osvojil vsaj eno točko. Darko Kegl je realen optimist in pravi, da je sanje mogoče doseči. Veliko pa je odvisno od ovir, ki jih 100-odstotno gluhemu Marinu, maturantu srednje šole za gostinstvo in turizem, postavlja njegova senzorna okvara. Po besedah trenerja Darka Kegla ga ta najbolj ovira pri eksplozivnosti, motoriki in občutku za prostor.

**Mag. Tina Grošelj
Andrej Lakner**

DGNP Maribor državni prvak gluhih v dvoranskem nogometu

Gluhi Mariborčani že enaindvajsetič državni prvaki

V soboto, 20. maja 2017, je v športni dvorani Leskovec potekalo državno prvenstvo gluhih v dvoranskem nogometu, ki ga je organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Krško v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijavilo pet ekip iz DGNP Maribor, DGN Krško, DGN Celje, MDGN Velenje in DGN Ljubljana. Za ekipo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor so igrali: Žiga Bedenik (vratar), Mustafa Buljubašič (kapetan), Aleš Škof, Matej Lešnik, Agim Mersini, Peter Meško, Miloš Ganič in Kristian Selaković.

Končni rezultati:

1. DGNP Maribor
2. DGN Celje
3. DGN Ljubljana

Veselje novih starih prvakov

Vsa moštva so pokazala odlično formo, predvsem pa zanimive dvoboje in veliko željo po zmagi. O naslovu prvaka je odločila šele zadnja tekma med DGNP Maribor in DGN Celje. Matej Lešnik je bil strelsko razpoložen, saj je dal skupno kar šest golov, sledijo mu Kristian Selaković (5 golov) ter Agim Mersini, Aleš Škof, Peter Meško in Miloš Ganič (vsak po tri gole), Mustafa Buljubašič in Žiga Bedenik pa sta prispevala po en gol.

Lovorika ostaja v Mariboru

Mariborčani so tokrat že enaindvajsetič osvojili naslov državnih prvakov in s tem pokazali svojo športno premoč v futsalu.

Z nazivom državnih prvakov so si hkrati zagotovili nastop v Ligi prvakov gluhih v dvoranskem nogometu, ki bo konec januarja 2018 v španskem Madridu.

Mustafa Buljubašič
Foto: Dominik Mohorko

Državno prvenstvo v orientacijskem teku

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je organiziralo jubilejno, deseto državno prvenstvo gluhih v orientacijskem teku. Tekmovanje na Rogli je zjutraj otežil dež, vendar se je vreme kmalu razjasnilo in tekmovalci so se lahko posvetili tekmovalju in iskanju markacij. Razdeljeni so bili v štiri kategorije. Prvič pa sta na tekmovalju nastopili tudi dve gluhosle-

pi tekmovalki, kar je svojevrsten fenomen. Članici MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče Lucija Brumec in Andreja Tomašič sta tekli skupaj s svojimi otroki in uspešno prispeli do cilja.

Vir: <http://www.zveza-gns.si>

Povzel: Adem Jahjefendić

Dobitnice medalj v kategoriji ženske nad 50 let

Dobitnice medalj v kategoriji ženske od 36 do 49 let

Dobitnice medalj v kategoriji ženske od 16 do 35 let

Rezultati:

Ženske nad 50 let

1. mesto: Alenka Dobnikar (MDGN Auris)
2. mesto: Dragica Bračič (DGN Pomurja)
3. mesto: Marija Vnuk (DGN Pomurja)

Moški nad 50 let

1. mesto: Bojan Cmok (MDGN Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče)
2. mesto: Aleš Peperko (DGN Celje)
3. mesto: Tine Golob (DGN Celje)

Ženske od 36 do 49 let

1. mesto: Jožica Verbančič (DGN Pomurja)
2. mesto: Mirsada Ibradžić (MDGN Auris Kranj)
3. mesto: Petra Šiler (DGN Dolenjske in Bele Krajine)

Moški od 36 do 49 let

1. mesto: Jožef Štiblar (DGN Pomurja)
2. mesto: Gabrijel Kravanja (DGPN Maribor)
3. mesto: Andrej Vivod (DGPN Maribor)

Ženske od 16 do 35 let

1. mesto: Karmen Medved (MDGN Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče)
2. mesto: Adrijana Ločnikar (DGN Celje)
3. mesto: /

Moški od 16 do 35 let

1. mesto: Matjaž Jelnikar (DGN Celje)
2. mesto: Faton Gashi (MDGN Auris)
3. mesto: Agim Mersini (DGPN Maribor)

Otroci do 16 let

1. Žan Letonja
2. Luka Brumec
3. Lara Brumec z Lucijo Brumec (gluhoslepa)
4. Teja Tomašič z Andrejo Tomašič (gluhoslepa)

Dobitniki medalj v kategoriji moški nad 50 let

Dobitniki medalj v kategoriji moški od 36 do 49 let

Dobitniki medalj v kategoriji moški od 36 do 49 let

Meddruštveni turnir v ribolovu s plovcem za gluhe in naglušne

V soboto, 27. 5. 2017, so se ob 7. uri ob Škalskem jezeru v Velenju zbrali ribiči iz različnih društev gluhih in naglušnih, nekaj pa je bilo tudi posameznih tekmovalcev. Najprej so vsi zbrani prinesli opremo, sledila sta žreb startnih števil in pozdravni nagovor predsednika društva MDGN Velenje, Franca Forštnerja, in predsednika športne sekcije MDGN Velenje, Darka Letonje. Delegat turnirja, Zdenko Mikac, je tekmovalcem podal navodila in razložil pravila. Po opravljenih formalnostih so ribiči odšli na lovna mesta in turnir se je uradno začel.

Uvodni pozdrav

Ribiči so lovili štiri ure. Sledilo je tehtanje. Rekord med vsemi je bil član MDGN Slovenske Konjice, ki je nalovil zavidanja vrednih 23,19 kg, kar ga je med posamezniki poneslo na prvo mesto turnirja, prav tako pa je ta uspeh pomagal njegovi ekipi, da je zmagala v ekipnem seštevku.

Odlično so se izkazali tudi naši ribiči, ki so v ekipnem seštevku zasedli drugo mesto. Tretji je bil kot posameznik naš član Edin Buljubašić, z ulovljeno težo 1,91 kg.

Pokali

Po tehtanju smo podelili pokale najboljšim ekipam in posameznikom:

Uradno tehtanje ulova

EKIPNO:

1. mesto: MDGN Slovenske Konjice (25,784 kg)
2. mesto: MDGN Velenje (2,939 kg)
3. mesto: KOMBINIRANA EKIPA (2,393 kg)

POSAMEZNO:

1. mesto: Silvo Škerget (23,19 kg)
2. mesto: Albin Šmidlehner (3,243 kg)
3. mesto: Edin Buljubašić (1,91 kg)

Udeleženci turnirja

Ko se je uradni del turnirja končal, smo se posvetili druženju in se okrepčali z okusnimi jedmi, ki so jih za nas pripravili v Ribiškem domu Velenje.

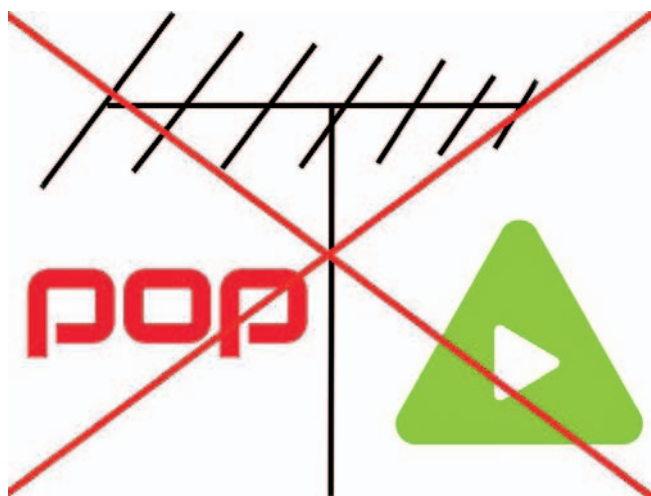
Lep športni pozdrav!

Janja Krajnc

Cene višje, izbire pa vse manj

Začetek leta je popestrilo dogajanje na trgu televizijskih vsebin. Podjetje Pro Plus, največji izdajatelj komercialnih programov v Sloveniji, se je 16. januarja umaknilo s prizemnih oddajnikov digitalne televizije (DVB-T), svoje vsebine pa začelo v paketu petih programov zaračunavati slovenskim operaterjem. Prav vsi največji pa so dvignili ceno paketov, v katere je vključena kabelska oziroma IP-televizija. Zadnji se je za to potezo odločil Telemach.

S tem so breme dodatnega plačila popolnoma prenesli na ramena potrošnikov, ki so se znašli pred zoprno dilemo. Imamo sicer nacionalne operaterje za prenos televizijskega signala po kablu oziroma internetu, povrhu pa še enega, ki ponuja možnost sprejema televizijskih programov po satelitskem krožniku: še vedno je na voljo tudi »klasičen« sprejem televizijskega signala z anteno, pri čemer pa lahko spremljamo le zelo omejeno število programov, tako da potrošnik kakšne posebne izbire v resnici sploh nima.

»Tako rekoč vsi operaterji že v osnovni programski shemi omogočajo ogled več kot 100 programov in med njimi so tudi takšni, za katere izdajateljem (tujim ali domačim) plačujejo. Potrošnik nima možnosti, da bi za ugodnejšo ceno izbral programsko shemo z zgolj brezplačnimi programi oziroma da bi plačal zgolj za tiste, ki ga zanimajo, na prizemni televiziji pa je ob programih nacionalne televizije ostala le peščica bolj ko ne lokalnih in manj zanimivih programov. Poleg tega ima večina uporabnikov televizijske programske sheme vključene v paketu trojček (še IP-telefonija in internet), v zadnjih letih pa celo četverček (skupaj z mobilno telefonijo),« opozarja Boštjan Okorn iz ZPS in dodaja: »Ne bi

nam bilo všeč, če bi lahko kruh ugodno kupili le v kompletu s krompirjem in pašteto, kajne?«

Na papirju zamenjava preprosta, v praksi (pre)več ovir

Čeprav je na papirju zamenjava operaterja mogoča, je v praksi (pre)več ovir, česar se operaterji dobro zavedajo. Ob tehničnih ovirah ne smemo pozabiti na ekonomske, in sicer v obliki ugodnosti, ki jih operaterji ponudijo potrošniku v zameno, da se zaveže za (navadno) dve leti zvestobe. »Pri tem ne gre samo za nižjo naročnino, ampak tudi za prodajo subvencionirane opreme, od digitalnih pretvornikov (set-top boksov) do tabličnih računalnikov, prenosnikov in celo televizorjev. Po trenutno veljavni zakonodaji mora namreč potrošnik omejeno opremo, če jo želi obdržati, odplačati ali pa plačati uporabnino,« opozarja Okorn.

Cena: za vse uporabnike je enaka!

V zadnjem času se je razpasla še ena sporna praksa operaterjev. Svoje pakete trojčkov in četverčkov namreč tržijo z enako ceno za fiksni dostop do interneta, ne glede na to, kakšna hitrost je tehnično mogoča pri posameznem uporabniku. S tem v bistveno slabši položaj spravljajo predvsem potrošnike, do katerih še ni speljana optična povezava. Pri ZPS so že pred leti izpostavili to težavo in se zavzeli za enako ceno dostopa ob enaki hitrosti. No, operaterji so se raje odločili, da potrošnike s slabšo infrastrukturo (ta je pogosto tudi posledica komercialne nezainteresiranosti operaterjev, da jim izboljšajo prenosne hitrosti) kaznujejo in jim za občutno nižje hitrosti zaračunavajo polno ceno. Za potrošnika postaja vse bolj kritičen tudi razko-

rak med hitrostjo v smeri k uporabniku in hitrostjo v nasprotni smeri – tako imenovana asimetrija hitrosti. »Vse bolj smo odvisni od spletnih storitev in uporabniki čedalje pogosteje pošiljamo (in ne le sprejemamo) vse več podatkov (zato je hitrost od uporabnikov pomembna). Na bakrenih in optičnih omrežjih ta razkorak ni tako velik kot na kabelskih, kjer je pri najcenejšem paketu po našem mnenju hitrost od uporabnika občutno premajhna, da bi bila lahko uporabna. Tako izrazita asimetrija je sicer posledica načina delovanja kabelskega omrežja oziroma zasedenosti kanalov – v tem primeru z radijskimi programi), a to potrošniku ni prav v veliko uteho,« poudarja Boštjan Okorn iz Zveze potrošnikov Slovenije.

Kaj lahko v resnici potrošnik sploh stori?

Kot poudarjajo na ZPS, je potrošnik na trgu operaterjev in medijskih storitev trenutno v izrazito podrejenem položaju. Kljub navidezno bogati izbiri prave alternative pravzaprav nima oziroma je pot do nje tehnično zahtevna, na koncu pa se vse skupaj lahko izkaže tudi kot dražje. Operaterje bi najbrž zdramilo večje število odpovedi, vendar si tega trenutno ne moremo obetati, saj je gledanje klasične televizije še vedno eden od najpomembnejših načinov preživljanja prostega časa, še zlasti zvečer.

Poziv ZPS operaterjem

Zveza potrošnikov Slovenije si že dlje časa prizadeva spremeniti zakonsko določbo in operater-

jem naložiti, da se z vezavo potrošnika tudi sami zavežejo, da bodo spoštovali pogodbene pogoje, predvsem cene in programsko shemo do konca trajanja vezave. Dodatno si prizadevajo, da bi aktivna oprema, potrebna za sprejem televizijskega signala oziroma za dostop do interneta (modem, digitalni pretvornik ...), ostala last operaterja, saj brez nje potrošnik storitve sploh ne more uporabljati. Poleg tega s to opremo nima kaj početi, ko gre k drugemu operaterju, saj ni standardizirana in je pri novem ponudniku ni mogoče uporabiti za priklop.

Na Zvezi potrošnikov pa kljub temu menijo, da bi lahko že z majhnimi koraki dosegli resne premike na trgu in tudi povečanje (resnične) konkurence.

- Operaterji naj ponudijo osnovno programsko shemo, v kateri bodo zgolj programi, za katere izdajatelju ne plačujejo.
- Še en korak v pravo smer bi bila možnost nadgrajevanja programskih shem s posameznimi programi ali tematskimi paketi. Tako bi potrošnik plačeval zgolj za tiste programe, ki jih v resnici gleda.
- Prevetriti je treba ponudbo samostojnih internetnih priključkov, saj so trenutno manj zanimivi (tako cenovno kot s ponujenimi hitrostmi) kot ponudba v paketih trojčkov in četverčkov.
- Ker vsi prebivalci Slovenije nimajo možnosti dostopa do hitrega interneta (100 Mb/s in več), bi jim morali ponuditi pakete z nižjimi, a realnimi hitrostmi, ki bi bili cenovno ugodnejši od paketov s hitrim internetom.
- Končati je treba prakso, da lahko operater v času vezave podraži ceno svojih paketov. To še zlasti velja za tiste pakete, ki jih je šele dobro predstavil – pri tem bi moral veljati določen moratorij na spremembo cene, denimo dve leti, kolikor večinoma traja vezava. Če bi operater ceno spremenil, pa bi morali potrošniki pakete plačevati po stari ceni do konca vezave.

Vir: <http://varnastarost.si>

Povzel: Adem Jahjefendić

Debelost in z njo povezano tveganje

Debelost je povezana z boleznimi srca, ožilja, sklepov in dihal. Čezmerna telesna teža in debelost pomenita visoko tveganje za nastanek številnih kroničnih bolezni. Previsoke krvne maščobe, visok krvni tlak, bolezni srca in ožilja ter sladkorna bolezen so značilnosti tako imenovanega presnovnega sindroma. Z debelostjo so lahko povezana tudi druga obolenja, denimo težave s sklepi in dihal.

Za zdravo telesno aktivnost pri odraslih Svetovna zdravstvena organizacija priporoča:

- za ohranitev zdravja: zmerna telesna aktivnost vsaj pol ure na dan ali zelo intenzivna telesna aktivnost vsaj četrta ure na dan pet dni na teden;
- za dodatne pozitivne učinke na zdravje: vsak dan ena ura zmerne telesne aktivnosti ali vsakodnevna polurna zelo intenzivna aktivnost pet dni na teden.

Zmerna telesna aktivnost med drugim vključuje hitro hojo, kolesarjenje, košarko, visoko intenzivna vadba pa na primer tek, hitro plavanje, nogomet.

Pri prehrani je treba zagotoviti vsaj od tri do pet manjših obrokov na dan z razmikom od tri do štiri

Vse več je otrok s čezmerno telesno težo

ure. Pri tem je treba zaužiti od 200 do 300 gramov sadja in zelenjave. Izjemno pomembni sta uživanje zadostne količine tekočine, to je od 1,5 do 2 litra vode na dan in zmanjšanje količine zaužite mastne hrane ter alkohola.

Vir: www.lekarnaljubljana.si

Povzela: Aleksandra Rijavec Škerl

Resnice in neresnice v prehrani

Vsi si želimo biti zdravi, zdravje pa se začne pri uravnoteženi prehrani. Čeprav še vedno velja prehranska piramida, nas zadnje čase z vseh strani bombardirajo, kaj je zdravo in kaj ne, česa ne smemo in kaj moramo jesti ... V popravi informacij o hrani je včasih težko razločiti, kaj je res in kaj ne. Številnim živilom, ki so se na našem trgu pojavila v zadnjem času, pripisujejo neverjetne učinke, vendar to ni nujno res.

Za nekatera živila je že dolgo znano, da niso zdrava in jih je treba uživati v omejenih količinah oziroma jih sploh ne (sladkor, sok). Spet druga so nekoč veljala za zdrava in priporočljiva, zdaj pa so po opravljenih raziskavah postala osovražena. Poleg tega se je v zadnjem času na našem trgu pojavil kup živil, ki jih nekoč nismo poznali oziroma nam niso bila široko dostopna. O nekaterih od njih trdijo, da so

tako imenovana superživila, in potemtakem po njihovem skoraj nujna za naše zdravje. Pa je vse to res?

Maslo ghee

V zadnjem času se je na policah trgovin znašlo maslo ghee, ki ga promovirajo kot izjemno zdravega.

Oglasi se glasijo: »Prečiščeno maslo ghee je zdravo kulinarčno zlato, najbrž najboljše maslo oz. olje na zemlji. Velja za skoraj čudežno zdravilo za različne težave. Pospešuje prebavo, čisti organizem, podmazuje sklepe, odpravlja slab holesterol, zdravilen je tudi za oči. S postopkom izjemno počasnega kuhanja (več ur) se maslo prečisti, tako da ostane le čista maščoba oz. olje, ki je nepokvarljivo. Odličen je za pečenje in cvrtje vseh vrst jedi.«

To maslo izhaja iz tradicionalne indijske kuhinje, je pa tudi izdelek, ki so ga naši stari starši uporabljali v času, ko še ni bilo hladilnikov. Pridobivajo ga tako, da surovo maslo segrevajo pri visokih temperaturah tudi do več ur, dokler ne izpari voda in pride do izločanja beljakovin. Ker je mikrobiološko stabilno, ga lahko shranjujemo pri sobni temperaturi.

Med postopkom priprave in shranjevanjem poteka propadanje vitaminov in oksidacija holesterola. Nastali oksidi holesterola zvišajo vsebnost slabega holesterola LDL, kar lahko pomeni tveganje za nastanek srčno-žilnih bolezni. V deželah, kjer je ghee maslo tradicionalno živilo in ga proizvajajo v velikih količinah (Indija in Afrika), znanstveniki iščejo primerne naravne antioksidante kot nadomestilo za sintetične antioksidante, ki jih uporabljajo za preprečevanje oksidacije.

Sončnično olje in holesterol

Pojavljajo se trditve: »Sončnično olje za peko vsebuje holesterol, ki pomeni kar veliko nevarnost.«

Strokovnjaki pravijo, da živila rastlinskega izvora ne vsebujejo holesterola. Torej ga ni v nobenem olju rastlinskega izvora. Holesterol vsebujejo živila živalskega izvora. Veliko ga je v rumenjaku, možganih, jetrih, maslu, lignjih.

Sončnično olje

Holesterol pa proizvaja telo tudi samo in je v določenih količinah nujno potreben, saj je glavna sestavina membrane celic (uravnava prepustnost in fluidnost membrane), je sestavni del žolčnih kislin (vpliva na razgradnjo in absorpcijo maščob) in je poglavitni prekurzor v sintezi vitamina D in steroidnih hormonov, prav tako pa je nujen za rast in razvoj otrok.

Čezmerna količina holesterola v krvi (predvsem holesterola LDL) povzroča aterosklerozo in druge zdravstvene zaplete. Zmanjšamo ga lahko z ustrežno prehrano in gibanjem. Vsekakor pa moramo

ob morebitnih težavah upoštevati zdravnikova navodila.

Margarine, transmaščobe in postopek, s katerimi se jim izognemo

Čeprav so nekoč močno priporočali uporabo margarine, je ta v zadnjem času dobila tudi negativen predznak. Margarine proizvajajo s hidrogeniranjem in interesterifikacijo rastlinskih olj. Pri hidrogeniranju nastajajo transmaščobe, ki zvišujejo raven slabega holesterola LDL in hkrati znižujejo raven dobrega holesterola HDL ter tako povečujejo tveganje za nastanek bolezni srca in ožilja. Kakovostnejše margarine proizvajajo z drugačnimi postopki (interesterifikacijo), ki skoraj ne vsebuje transmaščob.

Nekaterim margarinarim dodajajo rastlinske steroide, ki znižujejo slab holesterol LDL. Pred nakupom margarine je vseeno priporočljivo preveriti deklaracijo. Kakovostnejše so tiste margarine, ki imajo manj transmaščob, nasičenih maščob in aditivov ter so čim bolj sveže.

Olivno olje

Olivno olje pripomore k zdravi in uravnoteženi prehrani človeka. Vsebuje esencialne nenasičene maščobe, v maščobah topne vitamine in fenolne spojine, ki učinkujejo antioksidativno. Pogoj je le, da je olje dobre kakovosti in ne žarko. Vsa olja lahko postanejo žarka, saj lahko nenasičene maščobe ob prisotnosti zraka in svetlobe oksidirajo. Pri tem nastanejo prosti radikali. Če jih je v telesu preveč, poškodujejo celice, kar lahko vodi v razna obolenja.

Če je olivno olje domače, še ni nujno, da je kakovostno. Kakovostno olivno olje prijetno diši, ima vonj po sveže pokošeni travi ali po svežih, ravno prav zrelih olivah.

Mleko

V zadnjem času so popularni predvsem napitki, kot so riževo mleko, ovseno mleko, kokosovo mleko. Kaj pa navadno, kravje mleko?

Mleko je osnovno živilo. Za človeka je dober vir beljakovin, maščob, vitaminov in mineralov, pa naj je pasterizirano, sterilizirano, homogenizirano ali nehomogenizirano. Surovo mleko je treba pred uživanjem zaradi možnosti okužbe s patogenimi bakterijami, npr. listerijo, toplotno obdelati (prekuhati, zavreti). V zmernih količinah je varno in neškodljivo za zdravje ljudi (z izjemo za ljudi, ki ga ne

morejo uživati zaradi preobčutljivosti za laktozo ali alergije na mlečne beljakovine).

Beli kruh in gluten

Gluten ali lepek je kompleks beljakovin, ki ga najdemo v krušnih žitih. To so pšenica, pira (prapšenica), ječmen, rž, kamut (križanec med peščenco in ržjo), tritikala in oves. Gluten v pšenici in piri sestavljata beljakovini gliadi in glutenin. Druga omejena žita vsebujejo gluten pod različnimi imeni: rž vsebuje sekalin, ječmen horenin in oves avenin. Osnovna funkcija glutena je formiranje lepka; ta veže vodo in skrbi za strukturo, povezanost, elastičnost in prožnosti testa. Tako testo dobro vzha in po peki dobi izvrsten kruh s čvrsto skorjo in mehko, elastično sredico.

Kruh

Za zdrave ljudi gluten ni nevaren, škodljiv je za osebe s celiakijo. To je neozdravljiva avtoimunska bolezen, ki nastane pri osebah z gensko predispozicijo. Kljub temu brezglutenska dieta postaja popularna v sodobnem svetu, vendar je po večini nesmiselna in lahko povzroča več težav kot koristi. Tak način prehranjevanja lahko postane enoličen in pogosto vodi v pomanjkanje hranilnih snovi.

Beli kruh vsebuje veliko škroba in malo vlaknin. Posledično ima visok glikemični indeks. To pomeni, da se škrob v črevesju hitro razgradi, nastale glukozne molekule se absorbirajo in povzročajo hitri dvig sladkorja v krvi. Glikemični indeks lahko belemu kruhu znižamo tako, da ga kombiniramo z živili z veliko vlaknin (zelenjava in nekatero sadje) ali pa ga zamenjamo s črnim ali polnozrnatim kruhom. V zmernih količinah in v kombinaciji z drugimi živili je kruh kot osnovno živilo pomemben del uravnotežene prehrane ljudi.

Poleg tradicionalnih žit in semen so se na policah pojavila tudi nekatera, ki jih nismo poznali. Med bolj promoviranimi so semena čije oziroma po slovensko semena oljne kadulje. Ta semena so dober vir vlaknin, vsebujejo nekatere vitamine, minerale,

fenolne spojine, maščobe in beljakovine. Raziskav o pozitivnih učinih semen čije na zdravje ljudi pa je sicer malo.

Je vsa svinjina zelo mastna?

Meso je osnovno živilo in pomemben del uravnotežene prehrane človeka. Ima visoko hranilno vrednost, bogato je z beljakovinami visoke biološke vrednosti, vsebuje maščobo, nekatere minerale in vitamine. Posploševanje, da svinjina vsebuje veliko maščob, je zavajajoče. Koliko maščob vsebuje svinjsko meso, je odvisno od kosa mesa. Pusti kos svinjine, kot so stegno, hrbet, pleče, svinjska ribica, vsebujejo le od dva do štiri odstotke maščob, zarebrnica jih ima približno 10, slanina pa vsebuje veliko maščob (od 42 do 65 odstotkov). Kljub vsemu pa čezmerno uživanje mesa in mesnih izdelkov lahko vodi v bolezni, kot so bolezni srca in ožilja, debelost, rak.

Je beli sladkor strup?

V čezmernih količinah je škodljiv, saj je eden od krivcev za epidemijo debelosti v današnjem času in ga je treba omejiti. Omejimo ga tako, da izbiramo živila brez ali z manj dodanega sladkorja (žitni zajtrk, sladke pijače). Za žejo pijemo vodo ali nesladkani čaj. Sladkarij ne uživamo, kadar smo lačni in kot glavni obrok za zajtrk, kosilo, večerjo ali malico. Privoščimo si jih le občasno, kot priboljšek. Prav tako ne smemo pretiravati z uporabo nadomestkov, kot so agavin, javorjev sirup, umetna sladila, stevija. Agavin in javorjev sirup vsebujeta veliko fruktoze, ki v prevelikih količinah lahko povzroči okvaro jeter. Umetna sladila povečujejo občutek lakote. Stevija še ni ocenjena kot popolnoma varna.

Kaj pa sol – jodirana ali nejodirana?

Sol oziroma natrijev klorid ima pomembno vlogo v človekovem telesu. Je vir natrijev ionov, ki so nujni za normalno delovanje organizma. Čezmerno uživanje soli pa povzroča povišanje krvnega tlaka. Kalijev jodid ali kalijev jodat dodajo v kuhinjsko sol kot vir minerala joda, ki uravnava delovanje žleze ščitnice. V sredini prejšnjega stoletja so začeli sod jodirati, da bi preprečevali golšavost, ki je bila takrat pri nas precej pogosta. Do leta 2003 je bilo jodiranje soli obvezno. Danes pa lahko izbiramo med obema, jodirano in nejodirano soljo. Medicinska stroka pa opozarja, da so ščitnične bolezni v porastu, odkar vse več ljudi posega po nejodirani soli.

**Po spletu povzela:
Aleksandra Rijavec Škerl**

Slovenske barve na olimpijskih igrah gluhih v Turčiji bodo zastopali

TADEJ ENCI

Datum rojstva: 19. 8. 1994

Olimpijska disciplina: atletika – tek na 400 m

Največji uspehi:

- 1. mesto na EP 2016 (dvorana)
- 3. mesto na EP 2015 (stadion)

MARINO KEGL

Datum rojstva: 23. 7. 1995

Disciplina: tenis posamično

Največji uspehi:

- Dvakratni mladinski evropski prvak
- 9. mesto na olimpijskih igrah gluhih 2013
- 9. mesto na svetovni lestvici gluhih teniških igralcev
- 28 turnirskih zmag na turnirjih gluhih

Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih

Največji uspehi:

- 1996 bron na EP na Poljskem
- 2001 srebro na OI v Italiji
- 2004 zlato na EP v Sloveniji
- 2005 srebro na OI v Avstraliji
- 2012 zlato na EP v Turčiji

Selektor: Nejc Višnikar

Kondicijski trener: Igor Cesar

Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih:

Miha Jakofčič (196 cm, 1983), **Domen Starc** (187 cm, 1981),
Sašo Lukič (191 cm, 1979), **Peter Rankovič** (198 cm, 1978),
Jan Orešnik (178 cm, 1992), **Luka Žabot** (178 cm, 195),
Matic Makuc (184 cm, 1990), **Lukas Mord** (177 cm, 2000),
Miha Zupan (205 cm, 1982), **Jurij Koderman** (185 cm, 1985),
Damjan Šebjan (170 cm, 1973), **Šime Mrša** (185 cm, 1964).

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije in Športna zveza gluhih Slovenije

vljudno vabita na

Olimpijski dan gluhih Deaflympics day,

ki poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Sobota, 23. september 2017

Program:

Ob 11.00 uri

Slavnostna akademija »25 let Športne zveze gluhih Slovenije«
Slavnostna govornica, ministrica MIZŠ dr. Maja Makovec Brenčič
Fakulteta za šport, Gortanova 22, Ljubljana (Velika predavalnica)

Ob 13.00 uri

Dobrodelna tekma »Košarka gluhih« za mlade gluhe perspektivne olimpijce
Reprezentanti Olimpijske košarkarske reprezentance gluhih in VIP igralci
Fakulteta za šport, Gortanova 22, Ljubljana (Velika telovadnica)

Ob 15.00 uri

Družabno srečanje
Gostilna Livada, Hladnikova 15, Ljubljana

Spremljajoči dogodki:

- Mednarodni dan gluhih
- Krvodajalska akcija
- Predstavitev Zakona o športu
- Predstavitev Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa
- Dosežki gluhih športnikov iz Deaflympics (Olimpijske igre gluhih), svetovnih in evropskih prvenstev gluhih

DOBITNIKI MEDALJ NA OLIMPIJSKIH IGRAH GLUHIH OD 1953 DALJE

- ANTON KOGOVSĀEK**
1953 OSLO (NOR), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
1953 OSLO (NOR), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, kombinacija
- MIRKO JERMAN**
1969 BEOGRAD (JUG), LETNE
Kolesarstvo, sprint na 1000 m
1973 MALMŌ (ŠVE), LETNE
Kolesarstvo, kronometer
- MARJAN LAMPELJ**
1969 BEOGRAD (JUG), LETNE
Kolesarstvo, cestna dirka na 100 km

- RUDOLF KROŠEL**
1969 BEOGRAD (JUG), LETNE
Skok v vodo, deska 3 m
- SAMO PETRAĀ**
1993 SOFIJA (BOL), LETNE
Kolesarstvo, cestna dirka na 100 km
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, veleslalom
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, slalom
1999 DAVOS (ŠVI), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
2003 SUNDSVALL (ŠVE), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk

- SABINA HMElina**
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, veleslalom
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, superveleslalom
1999 DAVOS (ŠVI), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, superveleslalom
2003 SUNDSVALL (ŠVE), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, paralelni slalom
- LOJZKA MEGLIĀ**
1995 YLLĀS (FIN), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
1999 DAVOS (ŠVI), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, superveleslalom
2003 SUNDSVALL (ŠVE), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk

- ANJA DREV**
2015 HANTI-MANSIJSK (RUS), ZIMSKE
Alpsko smuĀanje, smuk
- KOŠARKA**
2001 RIM (ITA), LETNE
BUDELLI Christian Alexander
DREKONJA Nejc
GROŠELJ Simon
JAKOFCIĀ Miha
KRAJACIĀ Roman
LUKIĀ Saša
POTOĀNIK Peter
RANKOVIĀ Peter
SEBĀN Damjan
STARĀ Domen
ZUPAN Miha
- KOŠARKA**
2005 MELBOURNE (AUS), LETNE
BIJOL Albert
BUDELLI Christian Alexander
DREKONJA Nejc
GROŠELJ Simon
JAKOFCIĀ Miha
PERIĀ Aleksandar
LUKIĀ Saša
POTOĀNIK Peter
RANKOVIĀ Peter
SEBĀN Damjan
STARĀ Domen
ZUPAN Miha